ZPRAVODAJ

MĚSTO VELKÁ BÍTEŠ

LISTOPAD – PROSINEC 2020

VELKÁ BÍTEŠ 2021 – stolní kalendář
a nástěnný historický kalendář v prodeji.

Foto: Silvie Kotačková

VELKÁ BÍTEŠ 2021

STOLNÍ KALENDÁŘ A NÁSTĚNNÝ HISTORICKÝ KALENDÁŘ

PRODEJ ZAHÁJEN

Informační centrum a Klub kultury pro vás připravil stolní týdenní kalendář 2021 s fotografiemi z Velké Bíteše a nástěnný kalendář 2021 s historickými fotografiemi města Velké Bíteše.

Kalendáře si můžete zakoupit v Turistickém informačním centru nebo na Klubu kultury v 1. patře na Masarykově náměstí 5 ve Velké Bíteši – z důvodu uzavření TIC v nouzovém stavu si můžete kalendář rezervovat a zakoupit po domluvě na **tel. č. 607 007 620** nebo pište na **email: program@bitessko.com**.

stolní kalendář

rozměr listů: 250x130 mm

80,- Kč

nástěnný historický kalendář

rozměr listů: 470x310 mm

140,- Kč

Kalendář si dále můžete zakoupit **v Cukrárně U Zdubů**, **v Café Jana** a **v Železářství U Žaloudků**.

Informační centrum a Klub kultury Velká Bíteš

Velká Bíteš: jedinečná a pohostinná

BÍTEŠSKO.com

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,
s blížícím se koncem letošního roku máme před sebou opětovně důležitý úkol, a to připravit městský rozpočet pro rok příští. K jeho sestavení jsem přizval odpovědné vedoucí odborů městského úřadu a místostarostku města. Výsledkem je návrh, který jsme, na rozdíl od předchozích let a s ohledem na aktuální epidemiologickou situaci v naší republice zaslali písemně všem zastupitelům k připomínkování. Návrh obsahuje plánované finanční příjmy a dále výdaje na pokrytí veškerých potřeb města a občanů ve všech oblastech pro příští rok. V části investiční jsme rozsah významných akcí nastavili s ohledem na plánované investiční záměry kraje a SVK Žďársko a možnosti realizovat akce s podporou plánovaných dotací. Na základě názorů zastupitelů bude radou města vydána konečná verze návrhu rozpočtu města pro rok 2021. Tato bude zveřejněna na úřední desce a následně projednána na zasedání zastupitelstva dne 14. 12. 2020. K odsouhlasení rozpočtu bude nutný souhlas většiny zastupitelů (zde nepíši záměrně koaličních zastupitelů, neboť návrh rozpočtu je zpracován dle mého názoru vyváženě vzhledem k potřebám a možnostem města a je reálná jeho podpora i z části opozičních zastupitelů).

Na prosincovém zasedání zastupitelstva se dále budou, kromě rozpočtu na rok 2021 a střednědobého výhledu rozpočtu města na období 2022–2024, projednávat také majetkoprávní záležitosti – prodeje bytů v lokalitě U Stadionu a záměry dalších městem plánovaných prodejů, nákupů či směn pozemků, záměr plánované výstavby VRT Praha – Brno, o které jsem vás již v minulosti informoval, nebo též volba zbývajícího posledního člena finančního výboru a volba členů kontrolního výboru. K účasti na zasedání zastupitelstva města bude veřejnost pozvána prostřednictvím úřední desky města a webu města.

Plánované listopadové jednání vedení města a starostů okolních obcí se Správou železnic ve věci upřesnění záměru akce VRT Praha – Brno, včetně propoje na stávající železniční trať Brno – Havlíčkův Brod, se z důvodu podmínek nouzového stavu v ČR neuskutečnilo. Náhradní termín jednání je stanoven na 14. prosince, aby tak výsledky jednání mohly být prezentovány následně zástupci Správy železnic všem zastupitelům v rámci zasedání zastupitelstva.

Schválení směny městských pozemků za stávající požární stanicí HZS Za Loukama a bývalého skladu CO v areálu bývalé cihelny, nyní v majetku HZS, bude rovněž řešeno na programu prosincového zastupitelstva. Město spolu s technickými službami připravuje do objektu přesunutí provozu stávající pilnice a výroby řeziva a oplocenek, určené zejména pro lesy města a Lesní družstvo svazu obcí s.r o., které hospodaří na lesním majetku sdružení obcí Křoví, Vlkov, Březské, Níhov, Osová Bítýška, Záblatí a města Velká Bíteš.

Důsledky epidemie koronaviru v naší republice jsou patrné i v přípravě rekonstrukce druhé části Nové Čtvrti. Pro zhotovitele jsou to zejména problémy se zajištěním plnění termínů subdodavatelských dodávek, které jsou rovněž závislé na stavu nemocnosti v konkrétních výrobních provozech. O těchto skutečnostech bylo město dodavatelem stavby písemně informováno na začátku listopadu s tím, že vlastní stavební práce budou zahájeny ve druhé polovině listopadu, a sice na objektu jednotné kanalizace. Toto počáteční zdržení by nemělo mít vliv na termíny dokončení díla při dodržení jeho plánované kvality. Od 18. listopadu se na stavbě objevily stavební stroje a stavba konečně začíná.

Příprava obchodního centra ve Velké Bíteši je ve své další fázi. Bylo zahájeno územní řízení na zástavbu obchodní lokality při ulici Vlkovské. Celková příprava tak rozsáhlého investičního záměru však oproti původnímu časovému předpokladu dosáhla při jeho územním projednávání přibližně půlročního posunu. Tuto informaci a upřesnění předpokladu realizace investice v letech 2021 a 2022 nám v minulém týdnu potvrdil investor stavby. Myslím, že každý soudný člověk v současnosti nehledá za touto informací nic převratného. Průběh přípravy a rozsah a kvalita zpracovávané dokumentace je pro nás dosud dokladem o reálném záměru výstavby. Posunutí realizace akce je v tomto kontextu naprosto pochopitelné a akceptovatelné.

Po krajských volbách a zvolení nové samosprávy kraje bude touto rozhodováno o dalším postupu na akci rekonstrukce ulice Rajhradské. Jak Kraj Vysočina a SVK Žďársko, tak město do společného projektu již vložily nemálo úsilí a financí při jeho přípravě. V tomto okamžiku je vše připraveno k zahájení plánované rekonstrukce v dubnu 2020. Dosud si nepřipouštím časové posunutí, či dokonce zrušení této akce.
Aktuálně probíhající politický boj o státní rozpočet a související daňové reformy v Parlamentu ČR, který bude mít významný vliv na snížení finančních prostředků státu, určených krajům a městům, nás však nutí přemýšlet i o případné redukci části věcného rozsahu a tím i snížení finančního nákladu této akce v příštím roce.

Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych vám všem popřál pevné zdraví a klidné prožití nadcházejícího adventu, vánočních svátků a závěru roku 2020. V kruhu vašich nejbližších a přátel, při společném zdolávání velmi současné komplikované doby, ovlivněné virovou pandemií. Chtěl bych současně navíc popřát hodně vnitřní síly a energie při překonávání smutku a bolesti těm, kteří v souvislosti s koronavirem ztratili své blízké.

Ing. Milan Vlček, starosta města

ZVEME VÁS

Od 1. prosince do 23. prosince 2020
PRODEJ VÁNOČNÍCH STROMKŮ
Prodej se uskuteční dle aktuální situace na Masarykově náměstí ve Velké Bíteši.
Organizuje: Technické služby Velká Bíteš

Od 1. prosince do 10. prosince 2020
PRODEJNÍ VÝSTAVA OBRAZŮ MALÍŘE LUDVÍKA TUNKRA
Ateliér v Osové Bítýšce č. 201
Nutno se přihlásit předem, tel. č. 777 204 924
Srdečně zve: Ludvík Tunkr

Středa 9. prosince 2020 od 8.00 do 16.00 hodin
BÍTEŠSKÉ TRHY
Uskuteční se dle aktuální situace
Masarykovo náměstí, Velká Bíteš
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury s Lenkou Povodovou

Pondělí 21. prosince až středa 23. prosince 2020
VÁNOČNÍ PRODEJ RYB
21. prosince 8.00 – 14.00 hodin – Sádky – Chobůtky
22. prosince 8.00 – 9.30 hodin – Sádky – Chobůtky
22. prosince 8.00 – 15.00 hodin – Masarykovo náměstí
22. prosince 8.00 – 13.00 hodin – Kulturní dům
23. prosince 8.00 – 9.30 hodin – Sádky
23. prosince 8.00 – 9.30 hodin – Masarykovo náměstí
23. prosince 8.00 – do vyprodání zásob – Kulturní dům
Organizuje: Rybářský svaz Velká Bíteš

KULTURNÍ AKCE POŘÁDANÉ INFORMAČNÍM CENTREM A KLUBEM KULTURY SE V MĚSÍCI PROSINCI NEUSKUTEČNÍ

NOVÉ TERMÍNY JSOU V JEDNÁNÍ:

Úterý 1. prosince 2020 v 18.00 hodin – TALKSHOW S PhDr. IVO ŠMOLDASEM
Úterý 8. prosince 2020 v 16.30 hodin – „REFLEXOLOGIE A AROMATERAPIE PRO DOMÁCÍ POUŽITÍ“
Sobota 19. prosince 2020 v 19.00 hodin – PETR BENDE – VÁNOČNÍ TURNÉ 2020

PŘIPRAVUJEME:

Úterý 5. ledna 2021 v 19.00 hodin
„DVA NAHATÝ CHLAPI“ – divadelní představení
Zakoupené vstupenky na původní termín 20. května 2020 zůstávají v platnosti.
Hrají: Martin Zounar, Martin Kraus, Martina Randová a Daniela Šinkorová
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Od 2. března do 12. března 2021 po – pá 8.00 – 17.00 hodin, so 9.00 – 16.00 hodin
PRODEJNÍ VÝSTAVA MINERÁLŮ, FOSÍLIÍ A ŠPERKŮ – IX. ROČNÍK
Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš
Organizuje: Petra Šínová

Čtvrtek 11. března 2021 v 15.00 hodin
MARTIN MAXA A MILAN PITKIN – vystoupení k MDŽ
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš
Předprodej vstupenek bude zahájen v Turistickém informačním centru,
Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši.
Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

ZPRÁVY Z RADNICE

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA

Plánované zasedání Zastupitelstva města Velká Bíteš je stanoveno na pondělí **dne 14. prosince v 17.00 hodin** v kulturním domě ve Velké Bíteši, Vlkovská č. 482.

Případná změna zasedání, v návaznosti na aktuální stav epidemiologické situace v ČR, bude v předstihu oznámena veřejnosti na stránkách města www.vbites.cz.

Město Velká Bíteš

ZPRAVODAJ MĚSTA VELKÉ BÍTEŠE

Vzhledem k vyhlášení mimořádného stavu nařízeného vládou republiky, jež zapříčinila pracovní omezení činnosti škol, organizací, spolků a tím pádem došlo k následnému zrušení či přeložení všech kulturních, společenských a sportovních akcí, bude Zpravodaj Města Velké Bíteše i s ohlédnutím na ekonomickou stránku vycházet do odvolání v dvouměsíčních intervalech. Současné dvojčíslo listopad/prosinec vychází k 1. 12. Dvojčíslo leden/únor 2021 vyjde k 1. 1. 2021.

Budeme doufat, že situace se brzy již uklidní a od března bychom opět vydávali Zpravodaj po měsíci tak, jak jsme zvyklí.

Informační centrum a Klub kultury

PROVOZNÍ DOBA MĚSTSKÉHO ÚŘADU A MĚSTSKÝCH ORGANIZACÍ V DOBĚ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ

Městský úřad
Městský úřad Velká Bíteš bude v době vánočních svátků **uzavřen od 29. 12. do 31. 12.** Dne 23. 12. bude úřední doba na Městském úřadě zkrácena, a to do 11.30 hodin.

Městská knihovna
Městská knihovna Velká Bíteš informuje, že bude uzavřena pro veřejnost během vánočních svátků, a to **od středy 23. prosince do pátku 1. ledna** včetně.
Knihovna bude znovu otevřena v pondělí dne 4. 1. 2021.
Přejeme vám pohodové prožití svátků vánočních a v novém roce hodně štěstí, zdraví a spokojenosti.

Vaše knihovnice

Městské muzeum
Městské muzeum ve Velké Bíteši bude **od 23. prosince do 8. ledna 2021** zavřené.
Více informací naleznete na webu www.muzeumbites.cz.

Informační centrum a Klub kultury

Klub kultury ve Velké Bíteši, Masarykovo náměstí 5 oznamuje, že **od 18. prosince do 3. ledna** bude uzavřen.

Turistické informační centrum ve Velké Bíteši, Masarykovo náměstí 5 oznamuje, že **od 18. prosince do 3. ledna** bude uzavřeno.

Redakce

VÝSLEDKY VOLEB DO ZASTUPITELSTVA KRAJE VYSOČINA

V pořadí šesté krajské volby se konaly ve dnech 2.–3. října 2020. Uzavírací klauzuli 5 % překročilo 7 z 16 politických subjektů, ve Velké Bíteši 8. O hlasy se ucházelo 9 kandidátů z Velké Bíteše na 5 kandidátních listinách. V následujícím přehledu jsou uvedeni v pořadí dle vylosovaných čísel politických subjektů, s pořadovým číslem na kandidátní listině a politickou příslušností:
12) KDU-ČSL: Ing. Tomáš Kučera (25, KDU-ČSL);
25) Pro TOP Vysočinu: Pavel Kopáček (8, TOP 09), Ing. Miloš Zduba, MBA (25, TOP 09);

27) Starostové pro Vysočinu: Ing. Milan Vlček (22, bez politické příslušnosti, navržen SNK ED);
46) ODS a Starostové pro občany: Ing. Josef Jelínek (13, ODS);
84) Moravské zemské hnutí: Jan Hotárek (2), Tereza Hotárková (30), Kateřina Hotárková (37), Adéla Hotárková (48) (všichni bez politické příslušnosti).

	počet voličů v seznamu	počet vydaných obálek	% volební účasti
Kraj Vysočina	407 184	161 439	39,65
Velká Bíteš	4 046	1 451	35,86

Přehled výsledků politických subjektů v krajských volbách, které překročily 5% uzavírací klauzuli:

politický subjekt	Velká Bíteš v %	Kraj Vysočina v %	počet mandátů
KDU-ČSL	19,05	11,96	6
ODS a Starostové pro občany	15,00	13,19	7
ANO 2011	14,02	18,48	10
Česká pirátská strana	13,39	13,20	7
Česká strana sociálně demokratická	8,37	11,86	6
Starostové pro Vysočinu	7,88	10,87	6
Pro TOP Vysočinu	7,04	(4,99)*	-
Komunistická strana Čech a Moravy	6,21	5,26	3

** Pozn.: Po sečtení hlasů vyplynulo, že u uskupení Pro TOP Vysočinu chybí pro získání zastoupení v krajském zastupitelstvu jeden hlas (přesněji 0,35 hlasu).*

Z Velké Bíteše nebyl do 45 členného zastupitelstva Kraje Vysočina zvolen žádný z uvedených bítešských kandidátů. Ze správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem Velké Meziříčí byli zvoleni dva kandidáti: za KDU-ČSL starosta Oslavice Ing. Pavel Janoušek a za ANO 2011 místostarosta Velkého Meziříčí Ing. František Smažil.

Zdroj: http://volby.cz/.

Redakce

VÝSLEDKY VOLEB DO SENÁTU PARLAMENTU ČR V OBVODĚ ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

První kolo v pořadí pátých senátních voleb volebního obvodu Žďár nad Sázavou se konalo zároveň s volbami do krajského zastupitelstva. Volební účast ve žďárském obvodě dosáhla 37,81 % z 94 772 voličů v seznamu, ve Velké Bíteši 34,25% z 4 041 voličů v seznamu.

kandidát	navrhovatel	politická příslušnost	Velká Bíteš v %	volební obvod v %
Ing. Bc. Ivana Horká	nezávislá kandidátka	bez politické příslušnosti	29,66	19,93
Ing. Josef Klement	KDU-ČSL	bez politické příslušnosti	28,89	31,01
Michal Šmarda	ČSSD + SZ + Budoucnost	Česká strana sociálně demokratická	16,59	25,28
JUDr. Libor Černý	ANO 2011	bez politické příslušnosti	13,45	14,60
Mgr. Bc. Zdeněk Střítecký	KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy	7,03	4,37
Ing. Bohumil Kasal	SPD	bez politické příslušnosti	4,35	4,78

Do druhého kola postoupili místostarosta města Žďáru nad Sázavou Ing. Josef Klement (bez politické příslušnosti, kandidát KDU-ČSL) a starosta města Nového Města na Moravě Michal Šmarda (člen ČSSD, kandidát uskupení Česká strana sociálně demokratická + Strana zelených + hnutí Budoucnost). Druhé kolo senátních voleb se konalo o týden později ve dnech 9.–10. října 2020. Volební účast ve žďárském obvodě dosáhla 19,01% z 94 726 voličů v seznamu, ve Velké Bíteši 12,01% z 4 037 voličů v seznamu.

kandidát	navrhovatel	Velká Bíteš v %	volební obvod v %
Ing. Josef Klement	KDU-ČSL	70,47	59,81
Michal Šmarda	ČSSD + SZ + Budoucnost	29,52	40,18

Novým senátorem se stal Ing. Josef Klement. Předchozími senátory byli Ing. František Bradáč (KDU-ČSL) v letech 2014–2020, Ing. Dagmar Zvěřinová (ČSSD) v letech 2008–2014, Ing. Josef Novotný (SNK ED) v letech 2002–2008 a Ing. Jiří Šenkýř (KDU-ČSL) v letech 1996–2002.

Zdroj: http://volby.cz/.

Redakce

NOVÉ SLOŽENÍ ZASTUPITELSTVA A RADY KRAJE VYSOČINA

Novým hejtmanem Kraje Vysočina byl zvolen dne 18. listopadu na ustavujícím zasedání zastupitelstva Kraje Vysočiny **Mgr. Vítězslav Schrek** (ODS + STO), dosavadní ředitel Domova pro seniory ve Velkém Meziříčí. V čele vysočinského hejtmanství vystřídá MUDr. Jiřího Běhounka (nez. za ČSSD). Kraj Vysočina v následujících čtyřech letech povede koalice Piráti, ČSSD, KDU-ČSL, ODS + STO, STAN + SNK-ED.

Složení Rady Kraje Vysočina ve volebním období 2020 – 2024:

- Hejtman Kraje Vysočina: Mgr. Vítězslav Schrek (ODS + STO) – krizové řízení a bezpečnost, vnější vztahy, externí komunikace Kraje Vysočina, RHSD
- náměstkyně hejtmana, statutární zástupce: Mgr. Hana Hajnová (Piráti) – regionální rozvoj, územní plán a stavební řád, Fond Vysočiny, NNO
- Náměstek hejtmana: Ing. Vladimír Novotný (ČSSD) – zdravotnictví, analýzy a podpora řízení, veřejnosprávní kontrola u PO, přezkoumání hospodaření obcí
- Náměstek hejtmana: Ing. Miroslav Houška (KDU-ČSL) – ekonomika, doprava a silniční hospodářství
- Náměstek hejtmana: Ing. Lukáš Vlček (STAN + SNK-ED) – lesní a vodní hospodářství, zemědělství, životní prostředí
- Člen rady kraje: RNDr. Jan Břížďala (Piráti) – školství, mládež a sport, informatika a komunikační technologie
- Člen rady kraje: Mgr. Jan Tourek (KDU-ČSL) – sociální věci
- Člen rady kraje: Mgr. Karel Janoušek (ODS + STO) – majetek
- Člen rady kraje: Mgr. Roman Fabeš (STAN + SNK-ED) – kultura, památková péče, cestovní ruch a mezinárodní vztahy
- Rada Kraje Vysočina má 9 členů.

Složení Zastupitelstva Kraje Vysočina pro volební období 2020 – 2024:

- KDU – ČSL (6 zastupitelů) – Vít Kaňkovský, Josef Klement, Marie Dudíková, Pavel Janoušek, Jan Tourek, Miroslav Houška
- Česká pirátská strana (7 zastupitelů) – Hana Hajnová, Jan Břížďala, Blanka Lednická, Jiří Wiche, Pavel Knežik, Eva Nováková, Roman Pašek
- Starostové pro Vysočinu (6 zastupitelů) – Lukáš Vlček, Pavel Pacal, Roman Fabeš, Martin Mrkos, Zdeněk Tůma, Karolína Koubová
- Česká strana sociálně demokratická (6 zastupitelů) – Jiří Běhounek, Vladimír Novotný, Tomáš Škaryd, Martin Hyský, Jana Fialová, Vladimír Malý
- ODS a Starostové pro občany (7 zastupitelů) – Miloš Vystrčil, Vítězslav Schrek, Eva Decroix, Karel Janoušek, Martina Bártová, Radek Černý, Petr Bárta
- ANO 2011 (10 zastupitelů) – Martin Kukla, Zdeněk Faltus, Radek Zlesák, Pavel Franěk, Otto Vopěnka, Bohumila Kobrlová, Jiří Pokorný, Miloš Hrůza, Vladimír Slávka, František Smažil

- Komunistická strana Čech a Moravy (3 zastupitelé) – Marek Nevoral, Josef Zahradníček, Karel Dvořák
- Uvolněný člen zastupitelstva kraje a předseda Výboru pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21: Ing. Bc. Martin Hyský (ČSSD) – plnění úkolů v oblastech dopravy, na úseku odpadového hospodářství a uplatňování principu udržitelného rozvoje a MA21

Zastupitelstvo Kraje Vysočina má 45 členů, z nichž 24 svůj mandát obhájilo z minulého funkčního období.

Zdroj: www.kr-vysocina.cz

Redakce

ŠKOLY

PODĚKOVÁNÍ ZA SPONZORSKÉ DARY

Mateřská škola U Stadionu děkuje společnosti **První brněnská strojírna Velká Bíteš, a.s.,Vlkovská 279 a společnosti TOPSET Velká Bíteš, K Mlýnům 80** za sponzorské finanční dary věnované škole. Díky pomoci těchto firem, která přichází v době, kdy řada společností se ocitá v nelehké situaci, si dopřejeme pěkný vánoční dárek navíc.

Současně moc děkujeme panu **Zdeňku Balášovi, vedoucímu provozu restaurace Naše Bítešská**, za bezplatné věnování většího množství menu boxů pro potřeby školní kuchyně v epidemiologicky náročné době, kdy stravu nevydáváme do vlastních jídlonosičů.

Doba „kovidí“ je doba těžká, o to víc si pomoci ceníme a vážíme.

Janíková Jiřina, ředitelka školy

ADVENTNÍ ČAS V MŠ MASARYKOVO NÁMĚSTÍ A MŠ LÁNICE

Vážení spoluobčané,
blíží se konec roku 2020, se kterým přichází i adventní čas. Každoročně bylo s tímto časem spojeno v mateřské škole mnoho akcí pro děti, rodiče, ale i veřejnost. Uskutečnila se setkání se žáky základní školy, besídky pro rodiče, navštívili jsme naše seniory, zpívali u vánočního stromu, děti navštívily předvánoční výstavy, atd.

Bohužel v letošním roce jsou téměř všechny tyto tradiční akce kvůli omezením z důvodu pandemie zrušeny. V říjnu a listopadu jsme se potýkali s vysokou nemocností zaměstnanců, ale i přesto se nám podařilo provoz obou našich mateřských škol zachovat,

Výstava betlému v r. 2019. | Foto: Archiv MŠ

Tradiční Vánoce, program pro děti v r. 2019. | Foto: Archiv MŠ

i když v omezeném režimu. Tímto **děkujeme všem našim rodičům** za jejich pochopení a spolupráci. Jako určitou kompenzaci omezeného vzdělávání jsme rodičům po celou dobu zasílali soubory námětů na činnosti doma, tzv. **distanční vzdělávání**. Rodiče dětí, které byly doma, měli k dispozici praktické náměty a nápady, co mohou s dětmi dělat. Soubory obsahovaly náměty na hry venku, ale i pracovní listy a praktické činnosti z různých oblastí vzdělávání podle školního vzdělávacího programu „Mámo, táto, to jsem JÁ“.

Paní učitelky obou našich mateřských škol hledaly, a i nadále hledají, možnosti aktivit, které by mohly dětem i rodičům v adventním čase nabídnout. Doufáme, že se podaří uspořádat Mikulášskou nadílku. Mikuláš, čerti a andělé budou tentokrát zaměstnanci MŠ. Rádi bychom také potěšili babičky a dědečky v Domově důchodců i Domě pečovatelské služby. Pro ně připravujeme vánoční dárečky, a pokud to situace dovolí, děti a paní učitelky jim přijdou zazpívat vánoční koledy, i když asi jen venku před jejich domovy. Obě školky vánočně vyzdobíme a v MŠ Lánice by měl vánoční atmosféru navodit i vyřezávaný betlém od pana Pavla Maška.

Pro nikoho z nás není stav v souvislosti s pandemií příjemný, a každý ho prožíváme jinak. Současná situace a adventní čas nás ale přímo vybízí k tomu, abychom se zamysleli nad tím, jak žijeme, a co je v životě opravdu důležité. Můžeme znovu objevovat, tak jako děti, svoje zájmy a záliby, oprášit zapomenuté tradice, věnovat se rodině a dětem.

Přejeme všem klidný adventní čas, hodně zdraví, štěstí a splněných přání v roce 2021.

Hana Sedláková za kolektiv MŠ Masarykovo náměstí a MŠ Lánice

ZPRÁVY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Cestujeme s Honzíkem

Ve středu 16. září navštívili naši školu tři studenti Masarykovy univerzity, aby prvňáčky seznámili pomocí dramatické výchovy s cestováním ve vlaku. Studenti se nejdříve s žáky seznámili pomocí her a poznávali s nimi různé dopravní prostředky.

Po těchto úvodních aktivitách studenti přistoupili k samotné dramatické výchově. Jeden z nich představoval Honzíka. Děti mu pomáhaly sbalit se na cestu, koupit jízdenku, cestovaly s ním vlakem a radily mu v těžkých situacích.

Žáky vystoupení velmi bavilo, zapojovali se do všech úkolů a do děje byli naprosto vtaženi. Odnesli si spoustu zážitků, které pak zpodobnili v krásných kresbách.

Cestování s Honzíkem. | Foto: Irena Nováková

Svatováclavský pochod

Dne 28. září se konal 11. ročník tradičního „Svatováclavského pochodu“. Tato akce byla pořádána ve spolupráci s Okrašlovacím spolkem Dolní mlýn.

Na trase dlouhé 6 km připravili pořadatelé celou řadu zábavných aktivit, mezi něž patřilo nahlédnutí do entomologie s Ing. Tomášem Hamříkem, zastavení na Dolním mlýně a Šifra svatého Václava.

Zazněla zde i zdravice manželů Hájkových organizátorům, přednes básně F. X. Šaldy „Selský svatý Václav“. Oproti předešlým ročníkům byla pro vytrvalý déšť účast ze strany veřejnosti minimální.

Celé Česko čte dětem

Žáci 4. a 5. ročníků se v období 1. – 7. října zapojili do celostátního „10. Týdne čtení dětem“. Tato akce je součástí projektu „Celé Česko čte dětem“, který si klade za cíl budovat pevné vazby v rodině prostřednictvím společného čtení. Pravidelné předčítání dětem má podle psychologů obrovský význam pro rozvoj jejich emocionálního zdraví, rozvíjení paměti, představivosti a myšlení. Předčítání utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem.

Tato společnost byla založena již v roce 2006 a v nynější době je do ní zapojeno více než 4 000 škol, školek, knihoven, rodinných a mateřských center, obcí, nemocnic či jednotlivců.

Nahlédnutí do entomologie. | Foto: Pavel Holánek

Naše základní škola se také hlásí k myšlence důležitosti předčítání dětem, proto jsme v tomto týdnu ještě zvýšili intenzitu práce s knihami, společně jsme si četli, představovali jsme si nejrůznější zajímavé české i zahraniční tituly a formou různých aktivit podporovali v dětech lásku ke knihám.

Finanční gramotnost

V pondělí 12. října se žáci 4. ročníku zúčastnili programu finančního vzdělávání v rámci projektu Abeceda peněz, ve kterém měly děti možnost nahlédnout do světa finanční gramotnosti a zažít ho interaktivní a hravou cestou. Specialistka komunitních eventů paní Andrea Dlouhá pomáhala v úvodní části žákům zorientovat se ve světě peněz a rozumět souvislostem finančních aktivit.

Děti obdržely pracovní příručku programu „Školní závody“, v níž pracovaly v návaznosti s hrou na interaktivní tabuli. Žáci se dozvěděli, co je to rozpočet, kdy je přebytkový nebo schodkový, jak je důležité mít příjmy větší než výdaje a jak je důležité si spořit.

První vypůjčená kniha

Návštěva v Městské knihovně. | Foto: Věra Robotková

Děti z druhých tříd jsou již mladými čtenáři. Umí všechna písmena a trénují své čtenářské dovednosti. Někteří čtou rádi o koních, jiní o autech nebo strašidlech. Aby si každý mohl vybrat knihu, která by ho bavila, dostal svou první průkazku do Městské knihovny ve Velké Bíteši. Žáci společně navštívili knihovnu, kde je přivítala paní knihovnice Monika Ulmanová a představila oddělení pro děti. Vysvětlila žákům systém půjčování a ukládání knih. Děti byly nadšené a už se nemohly dočkat, až si přečtou svou první vlastnoručně vypůjčenou knihu.

Přejeme jim, ať je nadšené čtenářství provází celým životem.

Provoz školy v době koronaviru

Na začátku školního roku v měsíci září fungovala naše základní škola bez větších omezení, žáci absolvovali klasickou prezenční výuku.

Od 5. října 2020 byla, dle pokynů ministerstev a Krajské hygienické stanice Kraje Vysočina, zavedena opatření týkající se zákazu zpěvu během výuky hudební výchovy na obou stupních a omezení sportovních aktivit v tělesné výchově na druhém stupni.

Další změny přišly v pondělí 12. října 2020, kdy byli, dle nařízení MZ a MŠMT ČR, žáci druhého stupně rozděleni na dvě poloviny a po týdnu se měli střídat v prezenční a distanční výuce.

Od středy 14. 10. 2020 však byla rozhodnutím vlády zakázána přítomnost žáků na školách. Od této doby se všichni žáci účastní distanční výuky. Distanční výuka na naší škole probíhá prostřednictvím aplikace Microsoft Teams.

Eva Hudcová a Zdeňka Simonová

PROVOZ ZÁKLADNÍ ŠKOLY V DOBĚ KORONAVIRU

Na začátku školního roku v měsíci září fungovala naše škola bez větších omezení, žáci absolvovali klasickou prezenční výuku.

Od 5. října 2020 byla dle pokynů ministerstev a Krajské hygienické stanice Kraje Vysočina, zavedena opatření týkající se zákazu zpěvu během výuky hudební výchovy na obou stupních a omezení sportovních aktivit v tělesné výchově na druhém stupni.

Další změny přišly v pondělí 12. října 2020, kdy byli dle nařízení MZ a MŠMT ČR žáci druhého stupně rozděleni na dvě poloviny a po týdnu se měli střídat v prezenční a distanční výuce.

Od středy 14. října 2020 však byla rozhodnutím vlády zakázána přítomnost žáků na školách. Počínaje tímto dnem se všichni žáci účastnili distanční výuky, která probíhala prostřednictvím aplikace Microsoft Teams dle stanovených rozvrhů.

Od 5. listopadu 2020 jsme dle rozhodnutí hejtmana Kraje Vysočina byli zařazeni do seznamu škol, které zajišťují péči o děti pro zaměstnance krizové infrastruktury. Tuto péči můžeme rovněž zajistit dětem svých zaměstnanců. Přednostně je péče určena pro děti na prvním stupni příslušného věku (do 10 let).

V první polovině listopadu proběhly online třídní schůzky s rodiči. Byl zhodnocen dosavadní průběh a úroveň distanční výuky, rodičům byly připomenuty zásady této výuky, komunikace se školou, pravidelnost přípravy a nutnost odpočinku.

Od 18. listopadu 2020 je umožněna osobní přítomnost žáků 1. a 2. ročníků základních škol při prezenční výuce. Tato výuka probíhá v neměnných skupinách (kolektiv třídy). Žáci a zaměstnanci školy mají povinnost nosit roušky po celou dobu pobytu ve škole. Nadále je zakázán zpěv a sportovní činnosti při vzdělávání. Ostatní ročníky pokračují v distanční výuce (3.–9. ročník). V době, kdy čtete tento článek, uplynulo od jeho napsání téměř čtrnáct dnů. To, co bylo v této době aktuální, mohlo být již několikrát změněno. Nicméně na zhodnocení distanční výuky a celého provozu školy v tomto období se toho mnoho nezmění. Dle zpětné vazby rodičů přinesla online výuka velké zjednodušení distanční výuky. Velký benefit spatřují v možnosti dětí vidět, slyšet spolužáky, paní učitelku a mluvit s nimi i po skončení hodiny přes Teams. Ohlasy na online výuku jsou od většiny rodičů velmi pozitivní.

Velice si vážím spolupráce školy a rodiny a práce pedagogů v tomto období. Oceňuji jejich přístup, snahu a kreativitu při organizaci a realizaci výuky v této nelehké době.

Věra Kroutilová, ředitelka Základní školy

PROJEKTOVÝ DEN CESTA CHLEBA NA ZŠ A PŠ VELKÁ BÍTEŠ

Na naší zahradě to stále žije! I když nám současná situace překazila konání již tradiční červnové akce Den otevřené zahrady, chtěli bychom se s vámi podělit o novinky ze školní zahrady. Paní učitelka Oberreiterová zde umístila nový dřevěný hudební prvek s kovovou trubkou připomínající svým zvukem zvoničku, po prázdninách se nám vrátil králík Panáček a v první polovině září jsme si zde vyzkoušeli, jak se dělá chléb.

Projektový den na ZŠ a PŠ. | Foto: Archiv školy

Většina z nás jí chléb téměř každý den. K dostání jsou dnes v obchodech různé druhy a každý si tak může vybrat svůj oblíbený. Často však ani nepřemýšlíme nad tím, co všechno je třeba udělat pro to, abychom si mohli dát ke snídani voňavý chléb s vypečenou kůrčičkou.

Rozhodli jsme se, že tedy začneme pěkně od zrníčka a připomeneme si, jakou dlouho cestu musí chléb urazit, než se dostane na náš stůl. Žáci poznávali různé druhy obilí, ukazovali jsme si zemědělské stroje, zkoušeli jsme si jízdu s dřevěným modelem kombajnu, nezapomněli jsme si také zazpívat písničky o mlynářích, říkali básničky o pekařích a mleli jsme obilí. Když bylo vše připravené, vrhli jsme se na přípravu chlebového těsta, ze kterého jsme poté vyváleli hady. Ty jsme namotali na klacíky a opekli nad ohněm. Děti aktivity moc bavily a práce se jim vydařila. Všichni jsme si tak mohli pochutnat na upečeném chlebu. Nechybělo ani posezení u ohýnku s kytarou a ochutnávka domácích kváskových chlebů paní učitelky Kalinové a Blahovcové.

Každá třída si připravila k tomuto tématu nějaký úkol a svoje výtvory jsme poté vyvěsili v galerii „Na plotě“, abychom se podívali, čemu se naši spolužáci věnovali. Viděli jsme tak krásné obrázky, zajímavé pracovní listy i různé skládačky. Den na zahradě jsme si moc užili a doufáme, že v brzké době budeme moci připravit bohatý program i pro veřejnost.

Eva Ulmanová

SOŠ JANA TIRAYE OPĚT POMÁHALA

V úterý dne 22. září 2020 (v náhradním termínu kvůli uzavření škol v březnu) jsme na naší škole jako každoročně podpořili nemocné děti prostřednictvím sbírky s názvem Srdíčkové dny. Jedná se o celorepublikový projekt organizace Život dětem, která finančně po-

máhá vážně nemocným dětem po celé České republice. Hradí jim dlouhodobé rehabilitace, kompenzační pomůcky, ozdravné pobyty a jiné zdravotnické vybavení.

Kvůli epidemiologickým opatřením proběhla sbírka pouze na škole a v části areálu PBS (nikoli v centru města). V letošním školním roce nabízela dvojice žáků různobarevné magnetické kolíčky (30 Kč), plastové klipy ve tvaru srdce (30 Kč) a magnetické záložky do knihy/diáře (35 Kč) s logem Život dětem. Poděkování a pochvala patří Patriku Harákovi a Tomáši Sedmíkovi, žákům 3. B.

Velké poděkování a uznání náleží také pedagogům, žákům a zájemcům z řad veřejnosti, neboť v současné situaci je každá finanční hotovost ještě významnější pomocí vážně nemocným dětem, než tomu bylo dříve.

Veronika Zachovalová

KULTURA

SKUPINA DĚTÍ NÁRODOPISNÉHO SOUBORU BÍTEŠAN NA FOLKLORNÍM ODPOLEDNI S DECHOVKOU

Děti Národopisného souboru Bítešan celé prázdniny pilně trénovaly, hlavně proto, aby měly co předvést na MFF v Brně 29. srpna 2020, jak jste mohli číst v minulém čísle Zpravodaje. A protože si to děti moc užily a zjistily, že jim to jde, o to víc se těšily, že budou moci tančit a zpívat i pro vás, publikum svoje domácí, ve Velké Bíteši, a to díky pozvání organizátorů ICaKK na folklorním odpoledni s dechovkou v neděli 13. září u kulturního domu.

Vystoupení dětí na folk. odpoledni s dechovkou u KD. | Foto: Silva Smutná

Pásma Ševci a Řezníci mají vypilovaná a tančí je s radostí. Nacvičily si tance na písně o ševcích: Tancovaly dvě panenky, Ševče, ševče usmolené, Rozzlobil se švec, Ševče, ševče, ševče náš. O řeznících: Pásl Jano tri voly, Ve řezníci řemesníci, Já řezník ty řezník, Za horama svítá, Honza s Frantou hádali se o čepice, Co by kravka netrkala a Dó kravičky dó.

Snahou je představit vám, posluchačům, méně známé písně z našeho kraje Podhorácka vydané ve třech sbornících: Lidové písně z Podhorácka I.,II., a III.

Pro letošní rok to byla asi poslední naše příležitost k vystoupení. Pořad „Na bítešském jarmarku“, který se obvykle koná v sobotu před první adventní nedělí, se letos neuskuteční. Ale my budeme trénovat, abychom byli připraveni na jaro. Společně s muzikanty Jaroslavem Coufalem, Kamilou Pytlíkovou – Coufalovou, Tomášem Čapkou a v neposlední řadě violoncellistkou Irenou Valachovou, která se věnuje především Zpěváčkům.

Moc děkujeme paní Věrce Pospíšilové, která nám ušila kroje pro nové děti a doplnila naše krojové oblečení. Šila dnem i nocí, aby naše vystoupení bylo krásné po všech stránkách.

Máme radost z Bítešáků, že si nedali hody vzít, díky za všechny akce, které zvládli zorganizovat a my si je užili. Velký náš obdiv patří chase, že dokázala udržet základ hodů.

Dana Jirglová

ČERNOVICKÝ ZPĚVÁČEK 2020

Zpěváčci na soutěži. | Foto: Bohumil Jirgl

Tři naše odvážné děti jsme vyslali reprezentovat Národopisný soubor Bítešan na soutěž Černovický zpěváček. Soutěž se koná každoročně v období březen-duben, ale jak všichni víte, letošní jaro se žádné hromadné akce konat nemohly. Náhradní termín v říjnu jsme také stihli tak tak, protože soutěž se konala 4. 10. a od 5. 10. začal platit výjimečný stav a zákaz zpěvu.

Děti Vítek Beránek, Klárka Beránková a Veronika Jirglová obstály v konkurenci domácích brněnských soupeřů ze souborů Valášek a Májíček. Soutěž udělali brněnští především pro sebe, aby o ni děti letos nepřišly. Zpěváčci nás reprezentovali krásně a Vítek dokonce vybojoval ve svojí kategorii hezké druhé místo. Děvčata, příště víc sebedůvěry, jste šikovné a můžete si věřit.

Doufáme, že se jednou vyzpívají tak, jako jejich starší kamarádky, které od malička také na tuto soutěž jezdily, nyní pomáhaly zpěvem při tančení našich již zmíněných pásem

Ševci a Řezníci. Jejich zpěv jste si mohli poslechnout na odpoledni s dechovkou 13. září, kde byly součásti pořadu Bítešanu. Za svůj osobitý projev byly oceněny na MFF Strážnice 2019 titulem LAUREÁT. Děkujeme jim za jejich pomoc a krásný vzor pro děti.

Dana Jirglová

VIRTUÓZNÍ ZAHÁJENÍ 24. SEZÓNY

Adamusovo trio nadchlo posluchače, kteří měli odvahu přijít. | Foto: Otto Hasoň

V úterý 6. 10. 2020 se uskutečnil zahajovací koncert 24. sezony Bítešského hudebního půlkruhu. Představilo se nám Adamusovo trio hrající ve složení Jan Adamus – hoboj, anglický roh, Markéta Vokáčová – housle a Martin Levický – klavír. V sále kulturního domu se sešlo 35 odvážných posluchačů. Není to mnoho, ale v současné situaci to lze považovat za úspěch. Adamus trio nám připravilo krásný kulturní zážitek.

Na úvod zaznělo Trio F dur pro hoboj, housle a klavír G. M. G. Cambiniho, napsané v typickém klasicistním slohu. Adamus trio se ho zhostilo s vervou, vtipností a elegancí a hned od prvních tónů jsme mohli pocítit barevný soulad všech tří nástrojů. Následovala skladba C. Saint-Saense Introduction et rondo capriccioso op. 28 pro housle a klavír. Zde bravurně přednesla houslový part Markéta Vokáčová. Společně s Martinem Levickým vtiskli tomuto dílu téměř virtuózní charakter. Romantický ráz, bezchybná souhra, časté změny tempa a velké dynamické rozpětí zařadily tuto skladbu k nejlepšímu, co jsme během večera slyšeli. V Sonátě G dur op. 54 pro hoboj a klavír A. Rejchy předvedl své hráčské kvality Jan Adamus. Ukázal, že stále patří k nejlepším hobojistům u nás. Sonatinou pro klavír M. Ravela se sólově představil Martin Levický. Přenesl nás do období fran-

couzského impresionismu. Nejvíce svojí zvukomalbou zaujala 3. věta Animé – virtuózní část, která působila velmi divoce a nespoutaně. Zde Martin Levický asi nejvíce naplnil Ravelovu představu o hudebním vyjádření impresionismu. Koncert zakončilo Trio G dur pro klavír, housle a anglický roh C. Debussyho. Opět vynikla souhra všech tří umělců a bezchybné ladění jejich nástrojů. Samotná skladba připomínala svým charakterem spíše pozdní romantismus, což ovšem ničemu nevadilo. Adamusovo trio sklidilo velký úspěch a za odměnu nám zahrálo drobný přídavek.

Koncert se vydařil a věřím, že jste odcházeli spokojeni, plni krásných dojmů a že vás neodradila ani absence přestávky a občerstvení v podobě lákavých topinek. A co nás čeká dál? To v současnosti asi nikdo neví. Každopádně musíme vydržet, nevzdávat se a hlavně si zachovat pozitivní mysl. A k tomu vám kvalitní hudba vždy poslouží. Ať už na našem koncertu nebo alespoň doma v obývacím pokoji.

Marika Kašparová

SOUTĚŽ PRO ČTENÁŘE ZPRAVODAJE

Znáte své okolí?

Poznáte známé místo? | Foto: Alois Koukola

Je tu další **hádanka** z okolí Velké Bíteše. Napište nám na emailovou adresu program@bitessko.com nebo na **tel. č. 607 007 620** správnou odpověď na otázku, kde se místo zobrazené na fotografii nachází. **Uzávěrka odpovědí je 11. 12.** Opět vylosujeme a odměníme dva z vás se správnou odpovědí, kterou se i s patřičným komentářem dozvíte vždy v následujícím čísle Zpravodaje města Velké Bíteše.

Otázka pro dvojčíslo listopad/prosinec:
Kde se nachází místo zobrazené na fotografii?
Malá nápověda: místo se nachází v okolí Křižanova.

V říjnovém Zpravodaji byla zveřejněna soutěžní otázka, kde se nachází socha vyobrazená na fotografii.

Správná odpověď: Na fotografii je hlava sochy na pomníku padlých na náměstí Osvobození ve Velké Bíteši.

Členové redakce Zpravodaje v pondělí 19. října vylosovali ze správných odpovědí dva výherce, kterými se stali Lenka Žaloudková a Zdenka Krejčová. Výhercům, kterým byla předána malá pozornost, gratulujeme.

Redakce

HISTORIE VELKOBÍTEŠSKÝCH DOMŮ

Seriál o domech a jejich majitelích na náměstí, v ulicích i na předměstích Velké Bíteše zabývající se dobou před polovinou 20. století. Nyní ulice LÁNICE, čp. 38:

Roku 1589 **Magdalena Pechová** prodala dům *„ležící v Lánicích“* v ceně 100 zlatých **Janu Hůlkovi**. Pechovi tehdy měli dům zcela splacen, neboť po závdavku 9 zlatých měly být roční splátkové vejrunky ve výši 4 zlatých vypláceny pouze Magdaleně a jejím dvěma dcerám Anně a Marianě. Již roku 1592 zakoupil od Hůlky dům v ceně 90 zlatých **Jakub Brýša**, který vyplatil prodávajícího 42 groši. Od Brýšy zakoupil roku 1597 dům v ceně 100 zlatých **Jan Vondrů** (otec Ondřej Janák), jehož druhé příjmí zřejmě znělo Šuchman. Brýša byl vyplacen závdavkem 20 zlatých, Pechovským dědicům náleželo ještě 67 zlatých. Roku 1623 zdědil dům v ceně 120 moravských zlatých syn **Šimon Vondrů** (jinak zvaný **Šuchman**), který se zavázal přenechat dle otcovy vůle svému bratru Michalovi zahradu a 4 měřice žita. V roce 1629 náleželo na domě po 30 zlatých Jiříku Sovatovi na místě jeho manželky Mariany, Šimonovu bratru Michalovi Pekaři aneb Kožešníku a Tobiáši Suchánkovi na místě jeho manželky Zuzany. Protože tito tři dědici měli podíl i na Michalově domě (Lánice 56), měl Šimon vyplatit po vejruncích 3 zlatých Sovatovi 36 zlatých, dále tutéž částku Suchánkovi a Michalovi jen 9 zlatých. Další zmínka o domě je z roku 1644, kdy byl již pustý.

Až 25. března 1670 městský úřad připsal na místě dědiců *„pustý požár“* **Matěji Pokornému** (patrně totožnému s Matějem Slámou), který o rok dříve přenechal

Dům čp. 38 v současnosti, po 350 letech držby jednou rodinou. | Foto: Jan Zduba

synu Martinovi dům čp. 53 rovněž v Lánicích. Bylo smluveno, že Pokorný skoupí za 15 moravských zlatých od Jakuba Smutného pohledávku na domě 73 moravských zlatých 10 grošů, které náležely Smutného manželce Zuzaně. Dále dědicům Šimona Šuchmana byla pohledávka snížena *„poněvadž* [dům] *pustý jest“* z 36 moravských zlatých 25 grošů na 10 moravských zlatých. Dědicům Michala Kožešníka byla pohledávka snížena z 9 moravských zlatých 15 grošů na 4 moravské zlaté, že *„zběhnouce obojí z kruntův bez vůle vrchnosti milostivé“*. Původní cena tak dle součtu dědických nároků činila 119 moravských zlatých 20 grošů, po slevě a skoupení pohledávky 29 moravských zlatých. Splátkové vejrunky byly stanoveny na roční 1 moravský zlatý. Již roku 1674 zdědil dům v ceně 99 moravských zlatých zeť **Matěj Klimeš** s manželkou Alžbětou. Bylo to *„na ten způsob, co zapotřebí v takovém kruntě spraviti jest, všechno* [aby] *náležitě spravil a vystavěl“*. Klimeš měl vyplatit 15 zlatých Jakubu Smutnému, 10 zlatých dědicům Šimona Šuchmana, 4 zlaté dědicům Michala Kožešníka, a sourozencům své manželky Martinovi 20 zlatých a Dorotě 30 zlatých; celkem 79 moravských zlatých. Tehdy k domu náležela jedna role Padělek (4,5 měřice) a v nájmu byly užívány 3 obecní role (3 měřice 6 achtelů).

Roku 1689 z Klimešovy rodiny zůstal pouze dvanáctiletý syn Jiřík. Proto městský úřad prodal na místě věřitelů dům stále v ceně 99 moravských zlatých synovi košíkovského hospodského Samuela Fialy ševci **Pavlu Fialovi**. Bylo to rovněž *„i s tím Padělkem a což k němu od starodávna přísluší se vším, avšak na ten způsob, aby co zapotřebí bude, v takovým všechno náležitě spravil a zlepšoval“*. Fiala měl následně vyplatit po vejruncích 1 zlatém syna Matěje Klimeše Jiříka 21 zlatými, Jakuba Smutného 14 zlatými, dědice Šimona Šuchmana 10 zlatými, dědice Michala Kožešníka 4 zlatými, Martina Slámy 20 zlatými a Jana Sobotky na místě jeho manželky Doroty 30 zlatými. Pavel Fiala opustil dům a patrně i město poté, co mu začátkem prosince 1695 zemřela manželka Ludmila a zůstaly mu zřejmě dvě malé děti (tříletá Alžběta a dvouměsíční Lukáš).

Zápis z roku 1705 vypovídá, že již zmíněný **Martin Sláma** postoupil dům *„poněvadž Pavel Fijala z téhož pryč zběhl a on Martin Sláma takový ujal a moc jak vnitř tak i při tomž kruntě repariroval a vystavěl“* zeti **Václavu Hadrabovi**. *„Avšak již jmenovaný Martin Sláma, jsouce již velmi hrubě věkem sešlý i manželka jeho, při nichž do smrti jejich byt svůj sobě vymiňují“*. Po Václavu Hadrabovi zdědil dům roku 1743 syn tkadlec **Matěj Hadraba**. *„I pozůstávajíce ještě téhož Václava sestra jménem Veruna, tej on naddotčený držitel popustiti jmá a povinen bude jednu polovice roli přikoupenou pod 3 míry vejsevku* [...] *též 3 kusy peřin ji bez odporu vydati povinen bude“*. V roce 1749 k domu nenáležely již žádné polnosti. Později roku 1778 zdědil dům jediný Matějův syn a též tkadlec **Jan Hadraba**. Následně roku 1817 již vdova po Janu Hadrabovi Antonie postoupila dům s dvěma jitry rolí svému novému manželovi tkalci **Martinu Slámovi**. Ten se přitom zavázal splatit 100 rýnských zlatých dluhu prostřednímu mlynáři Karlu Remlovi. Poté roku 1848 byl dům v ceně 600 zlatých připsán ševci **Vojtěchu a Františce Konečným**. Vojtěch byl synem ševce Tomáše Konečného a Františky

rozené Navrátilové z čp. 35 v Lánicích, Františka byla dcerou tkalce Martina Slámy a Marie rozené Holíkové. Roku 1884 byl dům převeden na **Vojtěcha a Marii** (roz. Špačková) **Konečné**. Na základě svatební smlouvy, oddacího listu a odstupní smlouvy byl dům v roce 1924 převeden **Anně Konečné**.

Prameny: Státní okresních archiv Žďár n. S., Archiv města Velká Bíteš, kn. č. 11787, fol. 49, 111, 157, kn. č. 11788, fol. 78–80, kn. č. 11789, fol. 117, kn. č. 11794, fol. 16, kn. č. 11893, fol. 81. Katastrální úřad pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Žďár n. S., pozemková kniha Velká Bíteš Lánice, č. kn. vl. 16.

Jan Zduba

VÝROČÍ 400. LET BITVY NA BÍLÉ HOŘE

Když byli 23. května roku 1618 vyhozeni z oken Pražského hradu dva královští místodržící spolu s písařem, asi nikdo netušil, jaké události celoevropského významu budou následovat. Tzv. druhou pražskou defenestrací započalo české stavovské povstání a následně třicetiletá válka. Příčiny sporu mezi stavy a císařem spočívaly především v náboženské rovině, neboť v zemích Koruny české neplatilo pravidlo – koho vláda, toho víra. Defenestraci předcházelo několik sporů a především útisk nekatolického obyvatelstva a jeho svobody potvrzené císařskými majestáty. Po pravdě řečeno, v mnohém sehrála roli nečinnost císaře Rudolfa II., který se místo vládě v zemi dvojího lidu více věnoval umění a alchymii.

Oproti letům 1608, 1609 a 1611 byla ale situace na jaře roku 1618 odlišná. Nejenže stavové nemohli využít vnitřních sporů ve vládnoucí habsburské dynastii, ale zcela podcenili mezinárodní situaci. Nizozemské generální stavy, které byly již od roku 1568 ve válce o nezávislost se Španělskem, totiž uzavřely roku 1609 dvanáctileté příměří. Španělští Habsburkové měli tedy volné ruce k pomoci středoevropským příbuzným. Naopak mocenská a finanční podpora českého povstání ze strany říšské protestantské unie či později anglického krále (švagra Friedricha Falckého) nikdy nedosáhla očekávané výše. Zvolení Fridricha Falckého novým českým králem roku 1619 naopak popudila saského kurfiřta, který, přestože byl luterán, stanul na císařské straně. Stavové mohli doufat, že si dokáží vymoci privilegia na císaři Matyášovi, ale po jeho smrti roku 1619 byl na jeho místo zvolen Ferdinand II. Štýrský, nesmlouvavý katolík, který byl českým králem již od roku 1617.

Tak či onak, po počátečních střídavých úspěších stavovského vojska v letech 1618 až 1619, kdy opakovaně stanulo před Vídní, se měl rok 1620 stát rokem přelomovým.

Vojsko povstalých stavů a jejich spojenců sice na jaře roku 1620 ještě působilo v Rakousích, ale strategickou iniciativu definitivně převzali císařští. První pokus o ofenzivu císařských ještě stavovské vojsko odrazilo, chystaný protiútok se ale zhroutil na částečné vzpouře vojska kvůli dlužnému žoldu. Čas ale hrál pro katolické síly. V říši se podařilo diplomaticky paralyzovat protestantskou unii, která se zavázala nezasahovat proti Katolické lize na německých územích. Díky tomu mohl v červenci vytáhnout do Rakous v čele armády Katolické ligy osobně bavorský vévoda Maxmilián. Jeho vojskům de facto velel pověstmi opředený

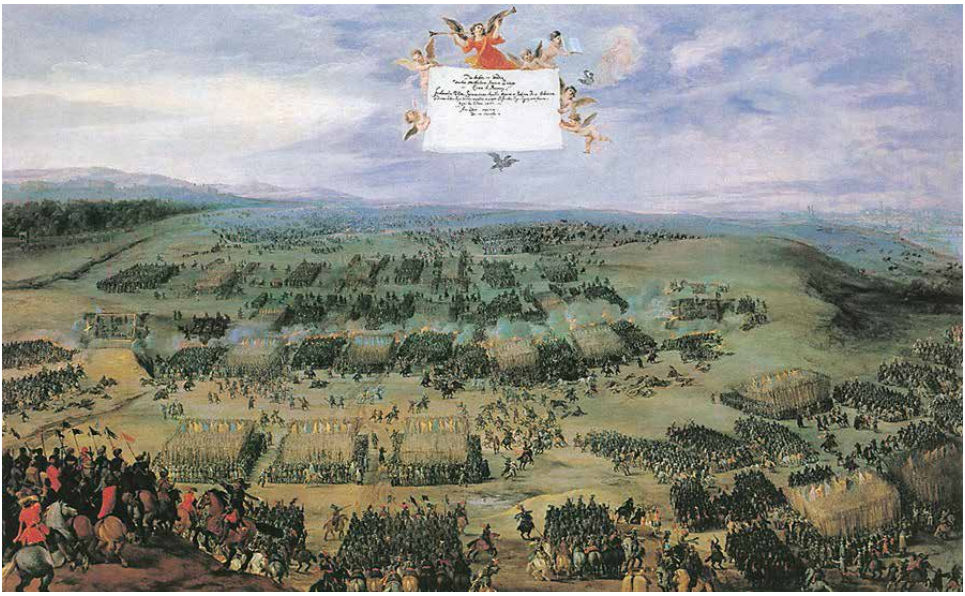

Bitva na Bílé hoře. | Zdroj Wikipedie – autor Peter Snayers

vojevůdce Johann hrabě Tilly, zkušený voják, dříve sloužící Rudolfovi II. a obeznámený s Čechami i okolím Prahy. Přesile dvou katolických armád stavovské vojsko, vedené od začátku roku novým generalissimem Kristiánem knížetem z Anhaltu, nemohlo vzdorovat a zahájilo ústup přes Moravu do Čech.

V druhé polovině roku 1620 se na povstalé stavy začaly snášet dopady předchozích úspěchů císařské diplomacie. Do Friedrichovy rýnské Falce vstoupila španělská vojska z Flander vedená zkušeným Ambrosio Spinolou. Ten úspěšně poutal síly protestantské unie a většinu anglického kontingentu.

Za příslib zástavy obojí Lužice vytáhl proti stavům se svým vojskem saský kurfiřt Jan Jiří. Dobyl Budyšín, ovládl Lužice a ohrozil slezská knížectví. Ta z druhé strany čelila i nájezdům polské jízdy. Těmto útokům neúspěšně čelil velitel slezsko-lužického vojska Jan Jiří kníže Krnovský, jehož síly chyběly u hlavní stavovské armády.

Na druhé straně lze považovat za nepochybný stavovský úspěch, že kníže Gábor Bethlen byl sněmem uherských protestantských stavů prohlášen za uherského krále. Záhy poté vytáhl do pole i on a zmocnil se Prešpurku (Bratislavy), kde ale proti němu operovalo císařské vojsko hraběte Dampierra. Ten sice Prešpurk nedobyl a sám během bojů padl, přesto ale větší uherské síly na české bojiště nedorazily. Z popudu Gábora Bethlena se do konfliktu nakonec vložila také Osmanská říše, která napadla „Polsko“ a odlehčila od polských nájezdů do Uher.

Patová situace zůstala v jižních a jihozápadních Čechách, kde proti sobě operovaly menší oddíly obou stran. Silná plzeňská stavovská posádka hraběte Mansfelda udržovala dotyk s falckými državami zimního krále a císařské jednotky generála Marradase ovládaly životně důležité vyústění Zlaté stezky (ze Salzburgu a Pasova), po níž proudily španělské peníze a posily.

Z letmého shrnutí vidíme, že české stavovské povstání rychle ztratilo regionální charakter a fronty této války se rozprostřely od Porýní až do Moldávie. Bojiště v Čechách zůstalo středobodem, ve kterém působily hlavní armády protivníků.

Bitva na Bílé hoře byla krátká; celý střet trval asi jen dvě hodiny. Pokud ale kdokoliv tvrdí, že stavovské vojsko se rozuteklo, aniž by řádně bojovalo, není to pravda! Boj byl krátký, ale intenzivní a nechyběly v něm zvraty. Svědčí o tom počet ztrát na obou stranách. Celkový počet padlých se udával v rozmezí 2 000 až 3 000 mužů, z čehož ligisté utrpěli minimální ztráty, téměř tisícovka připadla na císařskou armádu a nejhůře dopadli stavovští. K tomu se přičítalo také několik set Uhrů pobitých Poláky na útěku či utonulých ve Vltavě. Tomu ale neodpovídají záznamy z pražského souměstí o počtu pohřbů. V písemných pramenech je svědectví o pohřbu 1 600 mužů. Pokud vezmeme v potaz, že se jednalo pouze o padlé a nikoliv o raněné, jejichž počet byl vždy vyšší, jedná se o bezesporu vysoký počet. Stavovští ztratili také asi 700 zajatých, z nichž značnou část museli tvořit vojáci hrdinného moravského pluku.

Stavovská povstalecká armáda byla fakticky rozprášena, přišla o všechna děla a přes 130 korouhví a praporů. Do rukou katolíků padla i Anhaltova pojízdná kancelář se všemi písemnostmi a podvazkový řád krále Friedricha. Demoralizace stavovských povstalců po nečekané porážce dosáhl vrcholu. Soustředit jednotky a pokusit se s nimi hájit Prahu navrhoval jen mladý František Bernard z Thurnu, který prokázal své vynikající velitelské schopnosti. Král i čelní představitelé stavů proto následně z Prahy uprchli do Slezska, kde chtěli pokračovat v odporu.

Bitva na Bílé hoře bývá pokládána za konečnou porážku stavovského povstání, avšak bělohorskou porážku stavů je třeba vnímat jako bod zlomu ve válce. Obsazením většiny Čech a Lužice se císařsko-ligistickým silám podařilo rozetnout stavovskou „frontu“ na dvě poloviny. V následujících letech budou pokračovat stavové Koruny české v boji ve Slezsku, na Moravě a v Uhrách. Některé pevnosti v Čechách padnou až v letech 1621 a 1622. Těžké boje budou svádět také obránci Friedrichovy Falce, stejně jako další říšská protestantská knížata. Konečnou porážku povstání zasadila až bitva u Stadtlohnu (pár kilometrů od Münsteru) v srpnu 1623, kde Tilly s ligistickou armádou rozdrtil protestanty Brunšvického knížete. Císařská armáda téhož roku hladověla v obleženém Hodoníně a Jindřich Matyáš Thurn s dalšími stavovskými exulanty se již těšil na návrat do Prahy. Když se ale Gábor Bethlen, jakožto velitel protihabsburských sil na Moravě, doslechl o porážce u Stadtlohnu a pochopil, že kníže Brunšvický na Moravu nepřitáhne a jeho armádu nepodpoří (jak bylo plánováno), začal (opět) jednat s císařem o míru. Tím také v prvních měsících roku 1624 skutečně končí česko-falcká fáze třicetileté války.

Nadšení vítězů nad ziskem Prahy a ovládnutím většiny Čech ale neměla dlouhého trvání. Válka v následujícím roce pokračovala dál. Císař Ferdinand nechal 21. června 1621 na Staroměstském náměstí v Praze exemplárně ztrestat na hrdle povstalce. Z 27 popravených českých „pánů“ ale patřili k vyšší šlechtě jen tři a k nižší šlechtě pak sedm rytířů, ostatní byli měšťané. K obdobné exekuci chystané také pro Moravany ale již nikdy nedošlo, nakonec Morava byla ještě další tři roky bojištěm. Možná o to tvrději ji pak trestal císař na konfiskacích majetku,

z nichž často bohatě odměňoval své loajální stoupence. V tomto ohledu se mohl přímo inspirovat předchozím postupem povstalců vůči katolíkům. Na vedlejší země Koruny české pak císařský hněv příliš nedopadl a ani dopadnout nemohl. Slezsko zůstalo jedním z důležitých bojišť s několika přestávkami prakticky po celou třicetiletou válku a obě Lužice, které skončily roku 1620 v zástavě saského kurfiřta, se již do svazku našich zemí vrátit neměly, neboť pražským mírem z roku 1635 připadly Sasku natrvalo.

Dosavadní stavovskou společnost našich zemí ale silně zasáhlo Obnovené zřízení zemské po způsobu zemské ústavy, vydané až roku 1627 v Čechách, resp. 1628 na Moravě. Náboženské svobody vzaly definitivně za své, jediné povolené náboženství zůstalo římsko-katolické a jinověrci měli buď konvertovat, nebo tyto země opustit. Často pak pozůstalí protestanští stavové měnili své české a moravské statky za lužické a slezské, neboť v těchto částech Obnovené zřízení neplatilo. Korunní země byly prohlášeny dědičnými zeměmi habsburské dynastie a moc stavů byla redukována. V dlouhodobém zápase zemských stavů s panovníkem o moc ve státě tak stavové definitivně prohráli a nic nebránilo centralizaci moci ve Vídni.

Pozn.: informace čerpány z Vojensko historického ústavu Praha

Ivo Kříž

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

PODĚKOVÁNÍ OBČANŮM ZA ŽELEZNOU SOBOTU

SDH Velká Bíteš děkuje všem občanům, kteří podpořili akci „železná sobota“. Finanční výtěžek z letošního sběru použijeme na další činnost hasičského sboru ve prospěch občanů města.

Výbor SDH Velká Bíteš

BLAHOPŘEJEME

21. 11. 2020 oslavil významné životní jubileum 70 let Jaromír Koza. Členem Mj ČSPO Velká Bíteš se stal 1. 1. 1964. Za svojí dlouholetou činnost u dobrovolných hasičů prošel mnoha funkcemi: zástupce referenta mládeže 1980 – 1982, organizační referent 1982 – 1990, kulturní referent 1983 – 1990, strojník 1995 – 1997, člen výboru 1997 – 2020. Od 1. 6. 1995 je členem jednotky SDH obce Velká Bíteš (JPO III/1) ve funkci strojníka.

Za všechnu vykonanou práci pro občany města Velká Bíteš Ti děkujeme a přejeme hodně zdraví a životní pohody do dalších let.

Výbor SDH Velká Bíteš
Josef Vlček, Velitel JSDH Velká Bíteš

NEZNÁMÝ PRAPRADĚDA A JEHO HARCOVKA

Z pohřbu Ant. Konečného v r. 1959. Br. Pohanka, Čermák, Brim, Chmel, Pecina, Balák, Novák, Burian, Konečný, Kopeček, Batelka. Foto: Archiv Josefa Beránka

Trubka – původní stav. Foto: Archiv Josefa Beránka

Po II. světové válce ohlašovala metlu lidstva-oheň rotační siréna. Do té doby vyhlašovaly požární poplach kostelní zvony a především hasičská trubka se známým signálem „HÓ-ŘÍ“. A taková mosazná trubka-harcovnice, vyrobená ve Vídni, byla léta u pana Josefa Beránka za trámem na půdě ve Velké Bíteši. K tomu byla fotografie hasičů z roku 1959. Znal jen příjmení – Kopeček. V hasičské kronice je uveden br. František Kopeček st., rolník a řezník, člen hasičského sboru od roku 1907. Ve výboru sboru vykonával funkce pokladníka 1922 – 1930 a dozorce účtů 1931 – 1936. Ve vyšších funkcích pracoval jako zástupce Obvodního samaritánského dozorce pro soudní okres Velká Bíteš 1924 – 1925, zástupce župy č. 41 pro samaritánskou službu v obvodu spolku Červeného kříže 1925 – 1927, náhradník výboru župy č. 41 1935 – 1937, člen smírčího soudu župy č. 41 1938 – 1940. Za II. světové války byl přidělen jako člen u strojů a služby. 26. listopadu 1932 převzal vyznamenání za 20 let služby, 14. července 1962 při oslavě 90. výročí založení sboru obdržel čestné uznání. Dlouholetý funkcionář sboru František Kopeček zemřel 9. listopadu 1962 ve Velké Bíteši. U sboru byl i jeho syn Ladislav Kopeček.

Pro zajímavost jedna příhoda. 30. září 1928 koupil sbor na své náklady novou motorovou stříkačku firmy Hrček a Neugebauer, Brno s výpravou 400 metrů hadic konopných a 100 metrů impregnovaných hadic za cenu 41 000 Kč. Nová dvoukolová motorová stříkačka dostává jméno: pokřtili ji sami hasiči. Měla jméno ženské – Rézinka, Réza. Ve zbrojnici jí bylo vykázáno čestné místo. K požáru dopravovali Rézinku po vlastní ose, na gumových (plnopryžových) pneumatikách, avšak jen v těch případech, byl-li požár v místě. Přes pole byla dopravována na nákladním automobilu. Jednou si Rézinka postavila hlavu. Motor ne a ne naskočit, ať točili klikou všichni po řadě. Bylo štěstím, že to bylo pouze na cvičení. „Pusťte mě“, povídá silák bratr František Kopeček, „nemohu se už na to dívat, to jste chlapi?“ Prudce trhl, motor zakvílel a ve vířivém tempu se rozběhl. Avšak Rézinka se pomstila: klika prudce vymrštěná zasáhla bratra Kopečka do zápěstí, a už jej bratři odváděli k lékaři se zlomenou rukou. To byl jen rozmar Réziny. Při požáru nezklamala.

Dle pozemkových knih: František Kopeček vlastnil spolu s manželkou Františkou dům Za Loukama 181 v letech 1912 – 1957. Dům byl v držení rodiny Kopečků od roku 1743 (Šebestián do 1779, Jan do 1802, Jiřík do 1832, František do 1871, František s manželkou Marií do 1912, poté již známý František s manželkou Františkou do 1957, poté Vladimír s Bohumilou).

David Dvořáček, Odborná rada pro historii, Okresní sdružení hasičů Žďár nad Sázavou

SPORT

FC PBS KRALUJE MORAVSKOSLEZSKÉ DIVIZI

Podařený, i když v současné době přerušený start do nové sezóny zastihl fotbalisty A týmu mužů v parádní formě. Zeptal jsem se „lodivoda“ pana Marka Zúbka na detaily úspěchu. Marku, v první řadě chci pogratulovat k letošní velmi úspěšné podzimní sezóně, kterou A tým mužů prožívá v Moravsko-slezské divizi skupiny D a vede po deseti kolech tabulku, této čtvrté nejvyšší celostátní soutěže v kopané. Ty jako trenér a zároveň sportovní manažer klubu máš na této skutečnosti velký podíl.

Jak se Ti u áčka potažmo ve fotbalovém klubu pracuje?

V současné chvíli si nemůžu stěžovat. Podařilo se nám vytvořit skvělý kolektiv lidí, kteří v tuto chvíli dokázali posunout náš tým až na nejvyšší příčku soutěže. Je cítit vzájemná soudržnost, která se projevuje v celém klubu. To je základní předpoklad ke zvýšení sportovní a ekonomické úrovně oddílu. Doufám, že je to všechno jen začátek dlouhodobého trendu.

Zápas MSD skupiny D. | Foto: Josef Jelínek

Co se v oblasti zajištění dobrých sportovních podmínek v nedávné době povedlo?

Snažíme se investovat hlavně do našich dětí. Spolufinancujeme tréninkové vybavení pro hráče našeho oddílu. Na jaře v době restrikcí jsme začali s rekonstrukcí administrativního zázemí v prostorách stadionu, s částečnou úpravou podloží travnaté plochy a dokončení výstavby oplocení tréninkového hřiště. Jsem rád, že v této chvíli je vše hotovo a plochu našich hřišť mohou využívat nejenom naši sportovci, ale i bítešské školy a školky. Skvělou tečkou tohoto úsilí bylo uspořádání třídenní slavnosti v polovině září, kde jsme na našem stadionu přivítali spousty návštěvníků a zvlášť dětský den se myslím docela povedl. Tyto záležitosti by se samozřejmě nemohly uskutečnit bez podpory radnice města, které bych chtěl tímto velice poděkovat.

Jak se dotkl kovidový problém FC PBS z hlediska finančního zabezpečení rozpočtu oddílu?

To se dozvíme až v dalších měsících. V současné chvíli máme náklady na fungování chodu klubu pokryté. Nevíme, ale jaké dopady bude mít pandemie na ekonomickou sílu našich stávajících partnerů. V současnosti nás podporují téměř všechny důležité firmy ve Velké Bíteši a okolí. Velice si toho vážíme. Jsem opravdu rád, že firmy jako PBS, LABARA nebo ITW PRONOVIA jsou našimi partnery a společně se můžeme tak podílet na aktivním rozvoji života ve městě. Pevně věřím, že se k nám přidají i další bítešské společnosti tak, aby fotbalový oddíl mohl dál hrdě reprezentovat město Velkou Bíteš.

Jaká je strategie v oblasti výchovy mládeže, a co pro to výbor dělá?

Pro zdravé fungování klubu je nezbytné, aby v první řadě dobře fungovala naše mládež. Je dobře, že se nám do nejmladších kategorií hlásí dost dětí a rodiče mají zájem o jejich sportovní výchovu. Pro náš klub je důležité vybudovat v mládeži základnu pro doplňování týmů mužů. V týmu dospělých chci co nejvíce hráčů, kteří mají k tomuto regionu vytvořený vztah. Nejjednodušší cestou je vychovávat tyto sportovce vlastními silami pomocí dostatečného počtu vzdělaných trenérů. Tento proces není krátkodobý a je potřeba jej budovat dlouhodobě krok za krokem.

Dočkáme se rekonstrukce kabin, které jsou bohužel již dlouhodobě téměř nevyhovující?

Vnitřní prostor kabin se od výstavby stadionu prakticky nezměnil. Máme bohužel jedno z nejhorších hráčských zázemí napříč všemi soutěžemi. Rodiče a sami hráči toto prostě vnímají. S nárůstem zájmu dětí o fotbal už nastává problém s kapacitou tréninkových ploch. Snažíme se společně s panem starostou a radními najít způsob vyřešení tohoto problému. Myslím, že nastal čas začít dělat konkrétní kroky.

Co by jsi chtěl čtenářům Zpravodaje vzkázat?

V této době nezbývá nic jiného než popřát všem pevné zdraví, trpělivost a víru, že se vše co nejdříve v dobré obrátí.

Josef Jelínek

ZVLÁŠTNÍ DOBA TENISOVÝ CLUB MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ NEOVLIVNILA

Účastníci MP 2020. | Foto: Archiv Tenis. klubu

Tenis v době Covidu nezaznamenal u nás v klubu, až takové značné ústupky jako některé další sporty. Kurty jsme nachystali a sezónu zahájili, už tradičně jako hosté ve Vlkově, takřka ve stejnou dobu jako minulé roky. Změna nastala pouze v soutěži. Okresní soutěž se spojila s okresním přeborem a 8 týmů se ve vzájemných soubojích utkalo o titul okresního přeborníka. Náš oddíl vyslal do přeboru bojovat opět dva celky. A-tým posílen o kamaráda z Veverské Bítýšky - Filipa Santara a B-tým, který ve standartním složení bojoval vždy o nejvyšší příčky v letos zrušené okresní soutěži. Přes pozdní začátek soutěže vlivem epidemie a nepřízni počasí ze začátku sezóny se podařili odehrát všechny utkání. První mužstvo zaváhalo pouze jednou, a to se sousedními Novými Sady „A“, které nakonec nenašlo přemožitele a stalo se vítězem Okresního přeboru 2020. „B-tým se celou sezónu držel uprostřed tabulky, avšak byl to právě on, kdo mohl rozhodnout o vítězi celé soutěže, kdy jeden míč chyběl k pokoření Nových Sadů „A“ a tím by zařídili první místo svým parťákům z prvního mužstva. Nestalo se, a tak v tabulce skončilo Áčko na druhém místě a Béčko na místě čtvrtém.

Na konci prázdnin se uskutečnil 31. ročník Městského přeboru. Jedna z vůbec nejdéle trvajících akcí ve Velké Bíteši a okolí přilákala 20 hráčů, kteří soupeřili ve dvouhře a čtyřhře. Vítězem ve dvouhře se stal loňský obhájce Filip Santar, který v dramatické bitvě porazil Petra Jandu ze Žďáru nad Sázavou ve 3 setech. Finále čtyřhry dospělo ještě do většího dramatického závěru, kdy až ve zkrácené hře třetího setu zvítězil pár Michal Marek a Filip Santar nad dvojicí Pavel Karásek a Ivan Geisslereiter.

V době psaní tohoto článku stále hrajeme, i když je takřka zastaven sportovní život v celé republice. Je tedy škoda, že tři tenisové dvorce ve Velké Bíteši zůstávají v dezolát-

ním stavu a nemůžou být využity místními tenisovými nadšenci. Po slibném začátku roku, kdy Město Velká Bíteš aktivně pracovalo na rekonstrukci kurtů, se veškerá snaha a komunikace zastavila na konci letošních prázdnin. Proč? Léta utíkají každému z nás a bojím se, že tento sport, který je celorepublikově na vzestupu, vymizí úplně z našeho města.

Tabulka OP 2020

Um.	Mužstvo	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	skóre	body
1.	Nové Sady „A“		3:1	3:1	2:2V	4:0	4:0	2:2V	4:0	22:6	14
2.	Velká Bíteš „A“	1:3		3:1	4:0	4:0	4:0	4:0	4:0	24:4	12
3.	Radostín n/O	1:3	1:3		1:3	2:2V	3:1	4:0	3:1	15:13	8
4.	Velká Bíteš „B“	2:2P	0:4	3:1		2:2P	2:2P	4:0	3:1	16:12	6
5.	Bystřice N/P „B“	0:4	0:4	2:2P	2:2V		3:1	2:2P	4:0	12:15	6
6.	Deblín	0:4	0:4	1:3	2:2V	1:3		2:2P	4:0	10:18	4
7.	Velké Meziříčí „B“	2:2P	0:4	0:4	0:4	2:2V	2:2V		1:3	7:21	4
8.	Nové Sady „B“	0:4	0:4	1:3	1:3	0:4	0:4	3:1		5:23	2

Michal Marek za tenisový klub ve Velké Bíteši

OSTATNÍ

VÍTE, ŽE…

Včelařství jako takové, bylo doloženo již ve 4. tisíciletí před naším letopočtem a to z Egypta, kdy včely byly chovány v hliněných válcových úlech. Vývojem samozřejmě prošlo i toto odvětví a písemné zmínky dokladují úspěšnou práci spousty odborníků. Na slovo vzaté včelařské experty jsem pozval k velmi zajímavému rozhovoru, a to pány inženýry Josefa Janštu (JJ) předsedu spolku a Zbyňka Schwarzbacha (ZS), který je jednatelem.

„Včelky“ na výstavě v r. 2019. | Foto: Silvie Kotačková

(JJ) Pane Janšto, kdy a jakým způsobem vznikla včelařská organizace na Bítešsku?

Vznik se datuje v roce 1897 a je to jedna z nejstarších včelařských organizací na Moravě. Impuls k založení dal Václav Žďímal,

řídící učitel z Holubí Zhoři a od té doby včelařská organizace pracuje nepřetržitě. Po roce 1948 se původní včelařská organizace Lípa přejmenovala na Český svaz včelařů, základní organizace Velká Bíteš. V současné době máme 120 členů, chováme v regionu dvaceti dvou obcí v okolí Bíteše přibližně 2100 včelstev.

(JJ) Jak je to z hlediska historie?

Naše organizace je z tohohle pohledu čtvrtou nejstarší na Moravě. Velkou měrou se na všem tehdy podíleli faráři a učitelé a u každé školy byli běžně včely. A díky již citovanému Václavu Žďímalovi, pokrokovému učiteli, došlo k rozvoji včelařství v tomto regionu. Žáci se včelám věnovali nejenom v průběhu výuky, ale jak mi říkal táta, ti kteří zlobili, museli po vyučování panu řídícímu pomáhat s těmito včelami.

(ZS) Zbyňku, kdo se může stát včelařem a co je pro to třeba podniknout?

Včelař jako takový se nesmí bát včel a nesmí být alergický. Už od samého počátku musí začínající včelař vidět, že ho to baví. Nutné a dobré jsou zcela určitě rady zkušených matadorů, co dělat a nedělat a pro začátek si včelařský nováček musí zakoupit úl a buď koupit, nebo od kamaráda získat včely. Samozřejmě postupně musí každý investovat do techniky ať k vytáčení medu, ale i dalších věcí a vybrat pozemek, kam umístí úl, tak aby například nebyl problém se sousedy.

(JJ) Mám úl a co dál?

Je v první řadě třeba splnit veterinární předpisy, co značí, že každý chovatel hospodářských zvířat, což je též včelař, se musí zaregistrovat v ústřední evidenci hospodářských zvířat. Chovateli je přiděleno registrační číslo na základě určitých požadavků. Včelař musí mít buď vlastní pozemek, nebo pronajatý za podmínky, že včelstvo nebude obtěžovat okolí. Je vhodné se stát členem Českého svazu včelařů, protože to má své přednosti a výhody, kdy je dotyčný pojištěn, dostává časopis Včelařství, má snadnější přístup k informacím a léčivům atd.

(JJ společně s ZS) Jak je to s literaturou?

Každý, než se pustí do včelaření, tak by měl projít buď kurzem, který je v některých státech unie povinný, u nás zatím není, ale je k dispozici spousta literatury jak v knihkupectvích, tak i ve specializovaných včelařských prodejnách. Spousta věcí se dá dohledat i na internetu, takže ty možnosti jsou široké, ale nejlepší je mít vedle sebe nějakého včelaře, který pomůže a poradí, jelikož vyznat se v literatuře této branže je víceméně komplikované, z toho důvodu, že každý má zkušenosti jiné a dělá to jinak. Vždy je lepší nechat si poradit a patřičnou věc ukázat, jak se prodírat složitě psanou literaturou.

(JJ) Kde je možné projít kurzem?

Nejbližší včelařské vzdělávací středisko je v Rosicích a pořádá mimo jiné i kurzy pro začátečníky. Někteří naši členové tam jezdí a je to ku prospěchu věci.

(JJ) Nenastal mezi včelaři generační problém?

V posledních letech i díky atmosféře, kdy se přikládá důraz na životní prostředí a spojení s přírodou, tak včelaření oslovilo hodně mladých lidí. Jednak nám roste počet mladých členů i počet včelstev. Před třiceti lety tady bývalo kolem 1300 včelstev a dnes jsme někde na 2100. Spousta mladých včelařů dnes nemá pouze jedno, dvě včelstva, ale i dvacet, jelikož spousta se dívá i na ekonomickou návratnost vstupní investice.

(ZS) Zbyňku, kdy jsi začal včelařit?

Já jsem začal včelařit v nějakých třiceti letech a dneska se řadím v naší organizaci k těm starším. Zásadním způsobem přibilo mladých lidí. Hodně se to dědí v rodinách, většina včelařů má své nástupce a to, když to nejsou děti, tak vnuci. Jsem i v mysliveckém sdružení, kde situace je úplně diametrálně odlišná.

(JJ+ZS) Jak probíhá včelařský rok?

Včelařský rok začíná, podletím (začátek července). V podstatě je to období, kdy v přírodě končí snůšky. U nás je to po odkvětu lípy malolisté a potom se už včelstva chystají na zimu a rozhoduje se o tom, jaká včelstva budou na jaře. Do září včelstva vychovávají tak zvané „dlouhověké včely“, které musí překlenout dlouhé zimní období čítající až šest měsíců i víc. „Včely krátkověké“ žijí přes letní období v rozmezí šesti až osmi týdnů a pak jsou již upracované. Takže včelařský rok začíná přípravou na zimní období. Včelař musí po vytočení medu doplnit zásoby buď cukrem případně inverty, provést zdravotní ošetření včelstev proti varroáze. V důsledku poměrně teplých podzimů, včelař musí svoje včelstva důsledněji ošetřovat, ale opravuje úly a včelařské vybavení. Takže i přes zimu se chovatel včel nenudí a po zimě nastupuje jarní období. To se řídí rozkvětem rostlin. Začíná to květem lísky, potom jdou olše, jívy a včelařské jaro začíná rozkvětem třešně ptačí. Jedná se zpravidla o první významnější přínos nektaru, včelstva se začínají silně rozvíjet, matka hodně klade, včelstva sílí. Poté následuje rozkvět nejvýznamnější nektorodárné rostliny, kterou je řepka ozimá. Předtím ještě jdou ovocné stromy. Po odkvětu řepky se většinou vytáčí směs jarních medů a čeká se na druhou snůšku, která dříve bývala hlavně z malin a medovice hlavně na smrcích. Po odkvětu lípy malolisté včelař už nemá na co čekat a v tomto období už musí připravovat včelstva na zimu.

Z Včelařské výstavy. | Foto: Silvie Kotačková

(ZS) A ještě otázka o finálním produktu, kterým je med a samozřejmě i produktům z medu.

Medy se rozdělují na dva druhy a to květové, které vznikají z nektaru květů a potom medovicový med, který včely sbírají od producentů medovice, což jsou především mšice, které se přemnoží hlavně na jehličnatých stromech nebo i na listnatých. Často je to vidět i na listech lípy, když pod ní necháme auto, tak je pěkně polepené. Oba dva medy jsou stejně kvalitní, rozdíl je trochu ve složení. Květové medy obsahují více pylových zrn, ty medovicové látky jako je třeba sodík, draslík a další. Liší se poměrem dvou jednoduchých cukrů, čímž je glukóza a fruktóza. Ty květové medy mají víc té glukózy a mají rychlejší sklon ke krystalizaci, což není na závadu kvality medu. Medovicové vydrží v tekutém stavu delší dobu. Samozřejmě z medu se vyrábí medovina a dá se vyrábět i pálenka, které se říká medovec. A též nesmíme zapomenout na medové pivo.

Pánové, moc vám oběma děkuji za poutavé věty o krásném a ušlechtilém koníčku a přeji vám a všem včelařům nejenom hodně zdraví a štěstí, ale i zdravá a silná včelstva tak, aby v budoucnu zde bylo hodně včel pro opylení a co nejvíce medu.

Poznámka redakce: Bohužel z důvodů mimořádných opatření je letošní Včelařská výstava na Klubu kultury zrušena.

Josef Jelínek

ROK 2020 V SENIORKLUBU

Je za námi další rok a je čas na bilancování. Tento rok nás tak trochu všechny převezl. Plány byly veliké, ale pandemie vše změnila a zpomalila.

V lednu byl našim hostem starosta města Ing. Milan Vlček. Na únorové schůzce nás cestovatelka Věra Robotková seznámila se svou cestou po Skotských horách a ostrovu Skye.

Každoroční opékání špekáčků. | Foto: Archiv Seniorklubu

Další schůzka byla až v červenci na myslivecké chatě - tradiční pozvání myslivců na opékání špekáčků a povídání o lese. Odpoledne s myslivci bylo jako vždy pohodové. V srpnu kvízové odpoledne, které má každý rok úspěch. Září - přednáška na téma bylinky v našem životě s fytoterapeutkou Ludmilou Horákovou. Další plánované schůzky se již nekonaly.

Také jsme si vyjeli na několik výletů. Byli jsme v Kunštátě na výstavě keramiky, při té příležitosti

jsme navštívili jeskyni Blanických rytířů v Rudce a Sloupskošošůvskou jeskyni. Další výlet byl do Jindřichova Hradce - prohlídka zámku a zámeckého mlýna, v muzeu jsme obdivovali Krýzovy jesličky, největší mechanický betlém na světě a prošli jsme se historickou částí města. V září jsme byli v Archeoparku v Pavlově, jeli výletní lodí po Mušovském jezeře a poseděli ve sklípku v Kobylí. Pokud to šlo tak jsme chodili na vycházky a jezdili na výlety na kolech. V rámci vycházek jsme prošli Mohelenskou step. Šli jsme z Tišnova do obce Březina - navštívili jsme Galerii Skleněnka, kde nám mimo jiné předvedli výrobu skleněných ozdob, pokračovali po břehu Svratky do Veverské Bítýšky. Další neméně zajímavé vycházky, třeba po břehu Oslavy ze Zňátek na Vlčí kopec, Košíkovské studánky s emeritním hajným Kalinou, z Kývalky do Zastávky, Níhov - Křížová cesta, Níhovský rybník, z Říčan do Domašova, kde jsme si prohlédli plně automatizovaný kravín. Tišnov - Cesta hrdelního práva, rozhledna Klucanina. Procházka oborou v Náměšti nad Oslavou a také prohlídka historické části města s průvodcem. Z Nových Sadů přes les do Jáchymova anebo vycházky kolem města. Přesto že čas byl omezen jsme nachodili 165 km a na kolech víc jak 300 km. Na šesti cyklovýletech jsme navštívili letiště u Křižanova, Mohelenskou step, Vlčí kopec, Nesměřské údolí a Tasov, dále Heřmanov, Pikárec, Radešín, kde je centrum Balonového létání. V září přes Dolní Loučky do Předklášteří, odtud po pěkné cyklostezce do Lomnice, kde je krásný kostel, morový sloup a židovská čtvrť. Poslední výlet byl na Svatou horu. Scházíme se stále ve větším počtu, na schůzky do kulturního domu chodí kolem 70 seniorů a na vycházky a cyklovýlety někdy až 35 osob.

Společná vycházka s hajným p. Kalinou. | Foto: Archiv Seniorklubu

Chtěli bychom touto cestou poděkovat Městskému úřadu za velkou podporu našich aktivit a také za roušky, které nám darovali. Naše poděkování patří také pracovníkům Klubu kultury, kulturního domu a Informačního centra. Náš velký dík patří také Ing. Milanu Klimentovi za podporu a vstřícné jednání a jeho zaměstnancům za vzorné služby. Dále také všem, co přijali naše pozvání a obohatili tak naše schůzky.

Přejeme všem občanům příjemné a pohodové prožití adventního času a vánočních svátků. Hodně zdraví ,štěstí a úspěšný rok 2021.

Jana Požárová za seniorklub

REKONDIČNÍ POBYT BEZ CHYBY

Zájezd do Polné a na hrad Lipnice

V červnu, těsně po prvním rozvolnění koronavirových omezení, zorganizoval místní Spolek diabetiků vydařený rekondiční pobyt v hotelu MAS v Sezimově Ústí.

Ocenili jsme bezpečnostní opatření proti šíření nákazy covid-19, která hotel připravil – a to od uzavření stravovacích zařízení pro veřejnost, umístění čističek vzduchu a desinfekcí ve všech prostorách až po zrušení společných cvičení. S ohledem na toto omezení byly přidány posilující procedury. Počasí nám přálo a my jsme kromě procedur chodili na vycházky a dle zájmu podnikali také fakultativní výlety, jako byla například návštěva zámku Hluboká nad Vltavou. Pobyt nám upevnil nejen zdraví, ale také prohloubil přátelské vztahy, což je v dnešní nelehké době velká deviza.

Sezimovo Ústí. | Foto: Archiv Svazu diabetiků

Hrad Lipnice. | Foto: Archiv Svazu diabetiků

Počátkem září, tentokrát těsně před příchodem druhé koronavirové vlny, jsme organizovali zájezd do Polné a na hrad Lipnice. Výletu se zúčastnili naši členové spolu se seniory ostatních velkobítešských spolků. Počasí nám opět přálo a my jsme si tento den výborně užili. V průběhu kalendářního roku 2020 jsme uskutečnili čtyři členské schůze z pěti.

V důsledku opatření proti šíření koronaviru byly některé plánované vzdělávací akce odložené nebo zrušené. Chceme je realizovat v příštím roce. Snažíme se získat co nejvíce informací o cukrovce a pokoušíme se s diagnózou diabetika smířit a vyrovnat.

Poděkování

Rádi bychom poděkovali za roušky, které pro naše členy v první covidové vlně zajistilo Město Velká Bíteš. Dále děkujeme za dary těmto organizacím: Město Velká Bíteš, Obec Osová Bítýška, První brněnská strojírna, a.s. Velká Bíteš, Bítešská dopravní společnost, s.r.o, Lékárna U Tří sloupů, Čerpací stanice Slovnaft, s.r.o., Restaurace U Raušů, Uzenářství a lahůdky Sláma, s.r.o., TurboCar, s.r.o., Květiny Drlíčková, Textil - Réman, Šlak drogerie, Potraviny Flop a další.

Všem našim sponzorům přejeme klidné Vánoce a pevné zdraví v roce 2021

Milada Oplatková za Svaz diabetiků ČR pobočný spolek Velká Bíteš

CO ČEŠI TAKÉ DOKÁZALI,
aneb - geniální přesun

V záplavě informací všeho druhu zaniklo jedno pozoruhodné výročí svědčící o obdivuhodné zručnosti, technickém umu a organizačních schopnostech našich inženýrů, dělníků, techniků a manažerů v bývalém Československu.

27. října 2020 uplynulo 45 roků od přesunu nejtěžšího předmětu v dějinách – Kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě v roce 1975. Dílo, které obdivoval celý svět, skončilo zápisem do Guinessovy knihy rekordů.

Kostel při přesunu. | Zdroj. Wikipedie

V roce 1964 schválila vláda rozšíření těžby hnědého uhlí v mostecké pánvi a rozhodla o demolici staré zástavby města Mostu. Současně vydala vládní usnesení, aby při těžbě uhelných zásob pod městem byl zachráněn děkanský kostel, zdejší nejvýznamnější architektonická památka. Projektovou činnost a vlastní realizaci dozorovala komise ministerstva kultury v čele s akademikem Stanislavem Bechyně.

Na záchranu kostela bylo vypracováno celkem 11 variant, např.:
- ponechat kostel na původním místě na pilotách
- rozebrat kostel na jednotlivé stavební kameny a znovu sestavit
- ponechat kostel na jeho místě na uhelném pilíři … atd.

Jako nejvhodnější varianta bylo zvoleno nákladné přesunutí kostela v celku o několik set metrů dál, do sousedství gotického kostela sv. Ducha a barokního špitálu. Obhájit myšlenku přemístění proti názoru odpůrců pomohlo odborné doporučení ruského stavebního inženýra Emmanuela Gendela, který měl zkušenosti s přemísťováním budov v centru Moskvy.

Technické zabezpečení přesunu

Hlavní zásluha na technickém provedení zdařilého přesunu je však přičítána strojnímu inženýrovi Jiřímu Součkovi (†2016), který tehdy pracoval v pražském družstvu Synchron, které vyvíjelo a současně kusově vyrábělo měřící přístroje. A na toto družstvo se obrátil podnik Škoda Plzeň, pověřený přesunem kostela. Paradoxem je, že do družstva Synchron se Souček dostal přes známého, když musel po prověrkách v roce 1969 odejít z ČKD Polovodiče.

Úkolem Součkova týmu bylo zajistit kostel během celého přesunu ve vodorovné poloze tak, aby odchylka od teoretické transportní roviny nepřesáhla jeden milimetr. To byl velice složitý úkol, protože dráha dlouhá 841,1 m byla nejen zakřivená, ale měla i podélný sklon. Tým vyvinul speciální snímače polohy a unikátní software (SW - řídící program počítače), který v půlminutových intervalech zaznamenával údaje z jednotlivých míst nad vozíky a určoval souřadnice následující polohy jednotlivých bodů. K tomu musel kalkulátor vyřešit každých deset vteřin padesát diferenciálních rovnic. Tento SW zajišťoval nejen přepravu, ale také nakládání a ukládání.

Mechanická realizace přepravy

Transportní základnu kostela tvořilo více než padesát nosných vozíků vyrobených v plzeňské Škodovce. Každý měl svůj vlastní snímač polohy a pomocí hydraulických válců se měnila výška jeho základny. Celý přesun řídil podle již zmíněného řídícího programu počítač, jehož jádrem byl kalkulátor americké firmy Hawlett-Packard. Regulace posunu musela zabezpečit co nejmenší otřesy a minimální deformaci stavby.

Celý kostel obepínala ocelová konstrukce umístěná na nosných vozících, které se tlakem hydraulických válců zezadu a brzděním zepředu, pohybovaly po čtyřech kolejích. Protože celková délka těchto speciálně vyrobených kolejnic byla pouze 160 m, museli je dělníci po projetí stanovené dráhy rozmontovat a znovu položit před kostel. Na podloží tlačila celková hmotnost 12 tisíc tun.

Rychlost přesunu nesměla překročit 5 cm za minutu. To se podařilo až na jednu výjímku, kdy se kostel po nepodařeném zakotvení samovolně rozjel na asi desetinásobnou rychlost. Inženýr Souček po letech vzpomínal:„ Lidé začali zpod kostela utíkat, protože viděli na kolech, jak se to celé zrychlilo. Situaci naštěstí zachránil kolega ze zadního velína. Když zjistil, kolik uhodilo, přiřítil se ke kolejím a zakotvil kostel ručně.“ Vyhráno ještě nebylo, protože náhlé ruční zakotvení kostel na pět minut rozhoupalo. Automatická nivelace vyvinutá Součkovým kolektivem však tento náhlý ráz naštěstí vyrovnala.

Dne 27. října 1975 byl tento přesun nejtěžšího tělesa v dějinách úspěšně dokončen a kostel stanul na určeném místě. Kvůli nutnému zakřivení trati však s oltářem orientovaným na jih, místo obvyklého na východ. Odkaz na to se objevil i v seriálu České televize „Most“.

Současný pohled na kostel a jeho okolí. | Zdroj: Wikipedie

Nezbývá než smeknout před inženýrem Součkem a jeho výpočtáři, kteří se se svým řídícím programem zapsali do historie. Akce by nebyla úspěšná bez fantastického výkonu celého realizačního týmu, neboť jediná chybička mohla celé úsilí zmařit. Obdiv zaslouží také organizační zabezpečení této akce, od ministerstvech až po orgány místní samosprávy. Příkladná je také starost státu o záchranu této vzácné církevní architektonické památky.

Alois Koukola

NEPODLÉHEJME STRACHU

V současné době na nás z různých stran doléhají zprávy o nakažených koronavirem, o neradostných vyhlídkách s tím spojených – přetížené zdravotnictví, pokles ekonomiky, rizika onemocnění s trvalými následky apod. Může to v nás vyvolat obavy a dlouhodobý stres, který pak může vyústit i do deprese. Křesťanovi prožívajícímu podobné věci může připadat, že selhává ve víře. Chtěla bych vás povzbudit, i já se občas cítím podobně.

Jozue, 1. kapitola, verš 9:

Vždyť jsem ti přikázal: Posilni se a buď odvážný, neměj strach a neděs se, protože Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš.

Mark Twain řekl: **Odvaha je vzdorování strachu, převaha nad strachem, nikoli absence strachu.**

Pocítit strach, obavy není špatné, je to normální reakce na nejistou nebo nebezpečnou situaci. Problém nastává tehdy, pokud strachu začneme podléhat, dovolíme mu, aby ovládal náš život. To znamená, že naše myšlenky, rozhodování, mluvení, vše, co děláme, je ovlivněno strachem. Strach nám zkreslí okolnosti, ovlivní negativně naše uvažování, děláme ukvapené a chybné závěry.

Pán Ježíš, když odcházel ze země, odkázal svým následovníkům pokoj. Jeho podstatou je jistota, že můžeme důvěřovat Boží lásce, že On se postará o ty, kdo Mu patří. Máme milujícího Otce v nebi, jsme Jeho děti. Neznamená to, že nikdy neonemocníme, ale že On bude vždy s námi a provede nás i nelehkými věcmi a dřív nebo později budeme u Něj v Jeho království.

Chtěla bych nás v této nelehké době povzbudit – zvedněme hlavy a pohleďme vzhůru, upněme svoje srdce k Tomu, který nás velmi miluje a záleží Mu na nás.

Lukášovo evangelium, 21. kapitola, verš 28:

Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, protože se přibližuje vaše vykoupení.“

Bůh je dobrý a laskavý Otec. Přeji vám všem Jeho pokoj a požehnání.

Ráda bych vás tímto pozvala na naše setkání, která se konají **každou druhou a čtvrtou (případně i pátou) neděli v měsíci v 17.00 hodin** v prostorách na Masarykově náměstí č. 5 v 1. patře (na pavlači).

Za Apoštolskou církev ve Velké Bíteši Věra Pokorná

TRADIČNÍ BÍTEŠSKÉ HODY

„Malý“ seriál o Tradičních bítešských hodech je u konce. V říjnovém Zpravodaji jsme vám přinesli informace o doprovodném programu hodů a „naťukli“ jsme i hodovou neděli, kterou nyní dokončíme.

Informace opět získáváme se závěrečné maturitní práce Petra Maška z Velké Bíteše z r. 2015 s jeho svolením.

HODOVÁ NEDĚLE – pokračování

Hodový průvod městem

Po obědě se sejde chasa, konšelé, písař, policajti, cikáni a kat u kulturního domu. Chasa je stále v krojích, ostatní aktéři mají oblečeny historické kostýmy. Stárci si vyzvednou svoje demižony, které minulý večer donesli do sklípku na naplnění vínem. V průvodu, který vychází od kulturního domu k bydlišti rychtáře, jedou také nejméně dva kočáry tažené koňmi – jeden pro konšely a druhý pro rychtáře s rychtářkou a písaře. Chasa v průvodu chodí po silnici, proto musí kvůli uzavírkám dopředu oznámit, kudy průvod povede.

Průvod vždy vede jeden z hodových policajtů, který drží v ruce prapor nebo znak a uzavírá dopravu, za ním jde dechová hudba, chasa, kočáry pro důležité účinkující a cikáni. Obvykle průvod uzavírá druhá dechová hudba, která se ve hraní písní průběžně střídá s první. V průvodu někdy jde skupina koní nebo rytíři. Po cestě je vždy několik zastávek, kde chasa tancuje. Stárci po cestě nabízí víno všem svým známým a ostatním návštěvníkům hodů. Tradičně se zastavuje u domova důchodců, aby hlavní stárek a stárková spolu

Hodový průvod městem. | Foto: Tomáš Škoda

s písařem a konšely mohli pozdravit nejstarší obyvatele města, kteří se nemohou ze zdravotních důvodů účastnit slavnosti. Dají jim ochutnat hodové víno a koláčky a konšelé rozdají čokoládové dukáty. Průvod pokračuje k domu rychtáře, kde je pro chasu nachystáno pohoštění. Tam taky zazní hláška chasy a hlavní stárek předá rychtářce kytici.

Kompletní průvod pak dojde k pódiu, kam rychtář s rychtářkou, konšelé a písař procházejí špalírem chasy. Rychtář s konšely se posadí za rychtářský stůl a chasa si stoupne do půlkruhu. Na náměstí je v tuto chvíli několik tisíc diváků, kteří se mohou posadit na připravené lavičky před pódiem, na všechny však místo nikdy nezbyde. Chasa je vždy potěšená, když je velké publikum.

V minulosti průvod vycházel od sokolovny, protože kulturní dům ještě nebyl postaven. Průvod vedl zvlášť k rychtářovi a zvlášť k rychtářce – dříve totiž většinou bývali z různých rodin. I cikáni měli dříve vlastní povoz. Průvod došel na radnici, kde měl rychtář proslov, připil si na hody s hlavním stárkem a předal mu zodpovědnost za hody. Poté špalírem tvořeným chasou došli slavnostně na pódium.

Jednou se stalo, že se policajt, který vedl průvod, při dlouhém líčení hodových aktérů opil. Když průvod vyšel, nezabočil na předem domluvenou ulici, ale šel k sobě domů a celý průvod šel pochopitelně za ním. Jindy se zase jeden z policajtů oháněl šavlí a byl napomenut členem Veřejné bezpečnosti. Policajt mu řekl: „Já policajt, ty policajt, co ty mě budeš drbat?“ A poplácal ho po tváři. Chasa mu později donesla chleba, ve kterém byl zastrčený pilník, se slovy: „Možná se ti to bude v base hodit.“ Jindy zase rychtář těsně před začátkem průvodu spadl z koně a absolvoval hody se zlomenou nohou.

Předávání dožínkového věnce

Tradiční hodový program začíná po příchodu chasy na pódium. Slova se chopí písař – přivítá rychtáře, konšely, chasu, domácí diváky i přespolní hosty. Následně vyzve hlavního stárka, aby předal rychtářovi dožínkový věnec jako symbol sklizené úrody. Je to jeden z nejdůležitějších okamžiků hodů.

Hlavní stárek předstoupí spolu se svou stárkovou před rychtáře s rychtářkou a povídá: *Rechtářu náš milý, dlóho sme se těšili na tuto radostnó chvíli, abychom ti oznámili, že žeň a obilí sme do sýpek sklidili. Nemáme zlata, stříbra ani žádnó jinó drahó věc, proto ti přinášíme tento dožínkové věnec, který pochází z darů pozemských, moci nebeský, teplýho sluníčka, tichýho větříčka a vlahýho deštíčka.* Po předání dožínkového věnce následuje pokřik chasy. Rychtář hlavnímu stárkovi poděkuje, poté má k chase proslov a divákům popřeje, aby se dobře bavili.

Paragrafy a lidové divadlo

Program pokračuje předčítáním smyšlených paragrafů, které čte hodový písař. Ty jsou průběžně narušovány vtipnými improvizovanými scénkami reagujícími na aktuální dění ve městě. Například obnovování plného městského práva Lackem z Kravař, scénka o panně Lidmile na bítešské věži – historické; oprava náměstí a dálnice, evropská unie; narážky na supermarket, koupaliště – volební sliby.

Během předčítání paragrafů vždy v nečekanou chvíli na pódium vtrhnou cikáni a pokouší se ukrást zajíce pověšeného na máji. Policajti je okamžitě začínají honit a cikány dostihnou. Nad hlavním zlodějem je rychtářem vyřknut ortel. Někdy je požadován i trest smrti, na který se těší kat. Ostatní cikáni prosí rychtáře o milost. Rychtář se tedy poradí s konšely a písařem a trest zmírní. Někdy na useknutí rukou – z důvodu, že „cikáni levou rukou berou dávky a pravou kabelky“. Většinou ale konečný rozsudek zní, že má být cikán vykoupán v městské kašně.

Čas od času se cikáni vzbouří a v kašně vykoupou policajta. Když se opravovalo náměstí, zjistil písař po odsouhlasení hození cikána do kašny, že kašny ten rok na náměstí nejsou. Argumentoval tím, že to bylo kvůli bezpečnosti policajtů, kteří byli oproti cikánům v početní nevýhodě. Když se opravovala dálnice, byli cikáni odsouzeni kromě krádeže zajíce i za krádež svodidel na dálnici.

Dále pokračují paragrafy, které hovoří mimo jiné o máji, o rychtářovi, o písařovi nebo o sklípkařích.

Česká a moravská beseda

Písař vyzve chasu, aby ukázala divákům, jak přes prázdniny nacvičila Českou besedu. Je to soubor několika tanců rozdělených do čtyř částí: 1. Páni, dámy, Počkej, Sedlák, Alou páni muzikanti, Počkej holka – 2. Komínku, Sedlák, Nechoď tam, Pata, špička – 3. Učte se panenky, Sedlák, Kdybys byl Jeníčku, Kalamajka mik, mik, mik – 4. Měla jsem milého parukáře, Sedlák, Kuželka, Strašák.

Jakmile chasa dotančí Českou besedu, jde nabízet návštěvníkům ochutnávku hodového vína. Písař mezitím pokračuje poslední částí paragrafů. Po chvíli se chasa opět sejde na pódiu a zatančí Moravskou besedu ve čtyřech částech složenou z tanců: 1. Holubička, Tetka,

Sólo pro rychtáře a rychtářku. | Foto: Tomáš Škoda

Měl jsem – 2. Malení, Šel bych k vám, Panenky, Žebrák – 3. Rostó, rostó, rostó, Tetka, Trnaveček – 4. Mazurka, Panenky, Kanafaska, Pásla husy.

Chasa tančí na živý doprovod dechové muziky. Zkušení tanečníci tančí v předních řadách, nováčci spíše v zadních.

Sólo pro rychtáře a rychtářku

Po odtančení obou besed je na pódiu prostor pro rychtáře a rychtářku, kteří spolu tančí. Chasa tancuje kolem nich po kruhu. Po chvíli jde s rychtářem tančit hlavní stárková a s rychtářkou hlavní stárek. Rychtář a rychtářka tancují až do konce, pouze se jim průběžně střídají tanečníci. Rychtář tančí i s právem, které drží v ruce, aby mu ho nikdo neukradl.

Zavádění do tance

Dále následuje zavádění, kdy si každý člen chasy jde zatančit s jedním z diváků – většinou je to někdo z kamarádů nebo z rodiny. Na pódiu můžou také tancovat páry, pro které si nikdo nepřišel. Musí ale dodržovat pravidla stanovená písařem. Ženatí muži musí mít podle paragrafů vyhrnutou pravou nohavici, svobodní levou. Ženy by kvůli přehlednosti měly mít vyhrnuté nohavice obě – aby se to nepletlo. O toto dodržování se starají policajti, kteří spolu s katem také spouští na vyhlídnutý taneční pár hodový zvon. Ve zvonu bylo dříve okénko, aby policajti ve správný okamžik mohli zvon rychle vytáhnout nahoru. Kdo by byl chycen do zvonu nebo by neměl správně vyhrnuté nohavice, toho by policajti odvedli do „békuvně“, kde by se vyplatil tím, že policajtům nebo rychtářovi koupí určité množství vína.

Losování tomboly a posezení u muziky

V průběhu slavnostního odpoledne se u Klubu kultury losují výherci tomboly. Asi ze 7000 losů vyhrává přibližně 400 nějakou cenu. Chasa se navečer vydává vyzkoušet místní kolotoče, na které má vstup zdarma. Večer následuje volná zábava ve sklípcích, kde se naposledy rozezní cimbálové muziky.

Dříve bývala po skončení programu v místní sokolovně „velká lidová zábava“, které se účastnila i chasa a někdy odtancovala besedy podruhé.

Shrnutí

Týden trvající Tradiční bítešské hody patří do kategorie hodů s rychtářem a právem a jsou největší a nejvýznamnější kulturní akcí roku ve Velké Bíteši i v širokém okolí. Konají se vždy v první polovině září. Hody začínají postavením máje na náměstí a jejím skácením zase končí.

Během hodového týdne se chodí návštěvníci bavit se svými přáteli a příbuznými do hodových sklípků, kde je pro ně připraveno pohoštění a muzika k poslechu i k tanci. Mladší generace chodí na hodové diskotéky a na různé moderní kolotoče. Pro návštěvníky je přichystaná velká nabídka programu, která bývá každým rokem bohatší. Pod májou na pódiu se program koná převážně v pátek, sobotu a v neděli.

V hlavním hodovém dni – v neděli – vychází krojovaná chasa spolu s rychtářem slavnostním průvodem městem směrem k pódiu. Tam chasa tančí Českou a Moravskou besedu, hlavní stárek předává rychtářovi dožínkový věnec, písař čte hodové paragrafy a nakonec je prostor pro zavádění, kdy chasa vyzve k tanci někoho z veřejnosti. Obyvatelé Velké Bíteše také na tento den zvou své rodiny na slavnostní obědy a celou tuto velkou událost.

Závěr

Malý seriál o Tradičních bítešských hodech končí. Od květnového Zpravodaje až doteď vám byl přiblížen průběh a symbolika „našich“ hodů a jejich příprav. Byly zde popsány úkoly pořadatelů a hlavních aktérů hodů. U mnoha jednotlivých akcí bylo také porovnání s tím, jak probíhaly hody dříve. Pro čtenáře jsou to určitě zajímavé skutečnosti, které jsou často skryty. Doporučujeme také k přečtení hlavně mladým zájemcům o aktivní účast na bítešských hodech, zejména začínajícím tanečníkům v chase. Byla zde přehledná osnova všech akcí, které chasa absolvuje v průběhu prázdnin a které jsou také součástí hodů a jejich příprav.

Poděkování patří Petru Maškovi a jeho spolupracovníkům Silvě Smutné a Janu Hotárkovi za pomoc při vypracování této práce. Jsme rádi, že jsme vám mohli z pohledu těchto tří občanů našeho města celý průběh Tradičních bítešských hodů takto představit.

Budeme doufat, že příští rok se již opět ty pravé Tradiční bítešské hody uskuteční v plném provedení tak, jak jsme zvyklí.

Redakce

SOUHRNY USNESENÍ

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 63/2020 KONANÉ DNE 29. ZÁŘÍ 2020

2/63/20/RM – schvaluje text zápisu ze schůze rady města č. 62/2020 ze dne 14. září 2020.
odpovědnost: rada města **termín:** 29. 9. 2020
3/63/20/RM – rozhoduje
a) revokovat usnesení č. 7/61/20/RM ze dne 7. 9. 2020,
b) uzavřít nájemní smlouvu s První brněnskou strojírnou, a. s., Vlkovská 279, Velká Bíteš, IČO: 00176109 k bytu č. 205, U Stadionu 277, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 10. 2020 do 30. 9. 2021 za nájemné 70 Kč/m^2/měsíc. Zároveň pověřuje odbor majetkový k jednání o ukončení platnosti dohody uzavřené mezi městem Velká Bíteš a PBS, a. s. Velká Bíteš ze dne 29. 8. 2000.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 30. 9. 2020

4/63/20/RM – rozhoduje revokovat usnesení č. 23/99/18/RM ze dne 29. 1. 2018 a nahradit jej tímto zněním:
Rada města Velká Bíteš rozhoduje přijmout cenovou nabídku od společnosti PROFI Jihlava spol. s.r.o., Pod Příkopem 6, 58601 Jihlava, IČ: 18198228 ve výši 235.950,- Kč včetně DPH na zpracování projektové dokumentace pro společné územní a stavební povolení na akci „Velká Bíteš – Rekonstrukce MK Pod Hradbami“ a práce objednat.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 15. 10. 2020
5/63/20/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku od společnosti AXEC, s.r.o., Palackého třída 238/93, 612 00 Brno, IČ: 60742577 na zakázku „Velká Bíteš – Reprodukce MKDS Velká Bíteš“ za cenu 482.341,70 Kč a uzavřít s ní předloženou smlouvu o dílo.
odpovědnost: odbor správní **termín:** 15. 10. 2020
6/63/20/RM – bere na vědomí stav dotačního projektu „Pořízení cisternové automobilové stříkačky JSDH Velká Bíteš“ a pověřuje odbor správní jednáním v této záležitosti s Centrem pro regionální rozvoj České republiky, státní příspěvkovou organizací řízenou Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.
odpovědnost: odbor správní **termín:** 31. 10. 2020
7/63/20/RM – pověřuje odbor investic a rozvoje zajištěním oprav lokálních závad na chodnících ve Velké Bíteši.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 10. 2020
8/63/20/RM – pověřuje odbor investic a rozvoje předložením návrhu řešení na zvýšení bezpečnosti v křižovatce ulic Lánice a Jihlavská podél pozemků p.č. 303, 304 v k.ú. Velká Bíteš.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 5. 10. 2020
9/63/20/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku od zhotovitele, IČ: 64272141 na dodávku a montáž nábytku do kanceláří MÚ Velká Bíteš za cenu 416.730,- Kč včetně DPH a nábytek u něho objednat.
odpovědnost: starosta **termín:** 31. 10. 2020

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 64/2020 KONANÉ DNE 5. ŘÍJNA 2020

2/64/20/RM – schvaluje text zápisu ze schůze rady města č. 63/2020 ze dne 29. 9. 2020.
odpovědnost: rada města **termín:** 5. 10. 2020
3/64/20/RM – bere na vědomí informaci ředitele Střední odborné školy Jana Tiraye Velká Bíteš, příspěvkové organizace o zahájení řízení MŠMT o výmazu oboru vzdělání 21-55-H/01 Slévač z rejstříku škol a školských zařízení.
4/64/20/RM – rozhoduje ve věci „Opětovné žádosti o stanovisko Města Velká Bíteš k fungování komunitní základní školy Lípa, jež bude na území města provozována“ setrvat na svém stanovisku formulovaném v usnesení č. 29/59/20/RM ze dne 24. 8. 2020.
odpovědnost: starosta **termín:** 12. 10. 2020
5/64/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvu k bytu na ulici U Stadionu 475, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 11. 2020 do 31. 10. 2021 za nájemné 70 Kč/m^2/ měsíc.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020

6/64/20/RM – rozhoduje revokovat usnesení č. 7/83/17/RM ze dne 31. 7. 2017 a nahradit ho novým usnesením:
RM rozhoduje zveřejnit záměr změny nájemního vztahu uzavřeného dne 27. 6. 2001 mezi městem Velká Bíteš jako pronajímatelem a společností Vodafone Czech Republic a.s., IČ: 25788001, se sídlem náměstí Junkových 2808/2, Stodůlky, 155 00 Praha 5 jako nájemcem části nemovitosti v budově č.p. 239, která je součástí pozemku p.č. 759 v k.ú. a obci Velká Bíteš spočívající v navýšení stávajícího nájemného na 120.000,- Kč bez DPH/rok včetně zavedení automatické valorizace a prodloužení doby nájmu o 2 roky.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 30. 10. 2020
7/64/20/RM – rozhoduje uzavřít smlouvu o poskytnutí příspěvku z rozpočtu města na investiční akci „Velká Bíteš – novostavba vodovodního řadu Pod Babincem II“ ve výši 32.000,- Kč se Svazem vodovodů a kanalizací Žďársko, Vodárenská 2, Žďár nad Sázavou, IČ: 43383513, v předloženém znění.
odpovědnost: odbor finanční **termín:** 31. 10. 2020
8/64/20/RM – bere na vědomí výroční zprávu Základní umělecké školy, Velká Bíteš, Hrnčířská 117, příspěvkové organizace o činnosti školy za školní rok 2019/2020.
9/64/20/RM – schvaluje upravený odpisový plán na rok 2020 dle žádosti Základní školy Velká Bíteš, příspěvkové organizace č.j. MÚVB/6384/20.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** 31. 12. 2020
10/64/20/RM – rozhoduje souhlasit s přijetím darů Základní uměleckou školou, Velká Bíteš, Hrnčířská 117, příspěvkovou organizací dle žádostič.j. MÚVB/6397/20.
odpovědnost: ředitel příspěvkové organizace **termín:** 31. 10. 2020
11/64/20/RM – rozhoduje uzavřít předložený dodatek číslo 2, kterým se mění smlouva o výpůjčce nebytového prostoru č.101 v budově bez č.p., která je součástí pozemku parc.č. 1339/4 v obci a k.ú. Velká Bíteš, ze dne 1. 10. 2019 ve znění dodatku číslo 1 ze dne 31. 1. 2020, uzavřená mezi městem Velká Bíteš, IČ:00295647, se sídlem Masarykovo náměstí 87, 595 01 Velká Bíteš (půjčitelem) a TJ Spartak Velká Bíteš, z.s., IČ: 15544389, se sídlem Tyršova 617, 595 01 Velká Bíteš (vypůjčitelem), a to s platností a účinností od 1. 11. 2020. Předmětem této změny je změna doby platnosti, která se mění z doby neurčité na dobu určitou v délce 10 let.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
12/64/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvy mezi městem Velká Bíteš jako nájemcem a vlastníky pozemků p.č. 3256/1, p.č. 3255/1, části pozemku p.č. 3315/1 o výměře cca 1000 m^2 v k.ú. a obci Velká Bíteš jako pronajímateli za účelem jejich využití jako skládkové plochy ornice v rámci stavby „Silnice II/379 Velká Bíteš - severozápadní obchvat“ za nájemné 10,- Kč/m^2/rok.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 12. 2020
13/64/20/RM – rozhoduje vzít na vědomí žádost předsedy Základní školy Lípa, z.s. o dlouhodobý pronájem nebytového prostoru č. 101 o výměře 125,27 m^2 v budově č.p. 130, která je součástí pozemku p.č. 2560 zastavěná plocha a nádvoří v k.ú. a obci Velká Bíteš. O dalším využití objektu bude rozhodnuto po zpracování ekonomického výhledu provozu uvedeného nebytového prostoru.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 30. 10. 2020

14/64/20/RM – schvaluje ústřední inventarizační komisi pro zajištění inventur majetku města Velké Bíteše za rok 2020.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
15/64/20/RM – rozhoduje souhlasit s rozmístěním parkovacích míst včetně zřízení nového sjezdu a vstupu na pozemek parc.č. 1327/1 v k.ú. Velká Bíteš, nahrazením původně navrhovaných 5 ks parkovacích míst výstavbou 5 ks garáží a umístěním skladu zahradního nábytku, dle předložené projektové dokumentace. Konkrétní technické podmínky pro výstavbu, zejména odvod dešťových vod ze zpevněných ploch a rodinných domů, budou stanoveny ve vyjádření odboru investic a rozvoje MěÚ Velká Bíteš.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 20. 10. 2020
16/64/20/RM – schvaluje úpravu rozpočtu roku 2020 dle rozpočtového opatření města č. 11/2020.
odpovědnost: odbor finanční **termín:** 31. 10. 2020
17/64/20/RM – rozhoduje souhlasit s přijetím finančního daru Mateřskou školou Velká Bíteš, U Stadionu 538, příspěvkovou organizací dle žádostič.j. MÚVB/6446/20.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** 31. 10. 2020
18/64/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvu k bytu, U Stadionu 548, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 11. 2020 do 30. 4. 2021 za nájemné 70 Kč/m^2/měsíc.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
19/64/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvu k bytu, U Stadionu 276, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 11. 2020 do 30. 4. 2021 za nájemné 70 Kč/m^2/měsíc.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
20/64/20/RM – rozhoduje souhlasit s přijetím finančního daru Mateřskou školou Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 86, příspěvkovou organizací dle žádostič.j. MÚVB/6453/20.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** 31. 10. 2020
21/64/20/RM – s účinností od 15. 10. 2020
1. rozhoduje zrušit usnesení Rady města Velká Bíteš č. 6/08 ze dne 17. 3. 2008 ve znění: „Rada města schvaluje, aby MěÚ Velká Bíteš, odbor výstavby a ŽP vykonával územně plánovací činnost v rozsahu přenesené působnosti dle § 6 odst. 2 zák. č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění (dále jen stavební zákon), a to na základě splnění všech kvalifikačních požadavků pro územně plánovací činnost stanovených v § 24 stavebního zákona, kterými jsou osvědčení o vykonání zkoušky k ověření zvláštní odborné způsobilosti v územním plánování, vysokoškolské vzdělání se stavebním zaměřením a dosažení předepsané doby odpovídající praxe vedoucím odboru výstavby a životního prostředí.“
2. schvaluje žádost města Velká Bíteš Městskému úřadu Velké Meziříčí o pořízení nového Územního plánu Velká Bíteš, o jehož pořízení rozhodlo Zastupitelstvo města Velká Bíteš usnesením č. 19/12/16/ZM ze dne 13. 6. 2016
3. schvaluje Přílohu č. 2 Organizačního řádu Městského úřadu Velká Bíteš, kterou se stanoví organizační struktura úřadu, náplně práce tajemníka a odborů.
odpovědnost: starosta **termín:** 15. 10. 2020
22/64/20/RM – rozhoduje souhlasit s bezúplatným poskytování tělocvičny Základní školou Velká Bíteš, příspěvkovou organizací k tréninkům taneční skupiny Mighty Shake Zastávka u Brna v bu-

dově Tišnovská od 5. 10. 2020 po dobu trvání nouzového stavu, který se týká omezení počtu osob ve vnitřních prostorech.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** 5. 10. 2020
23/64/20/RM – rozhoduje souhlasit s přerušením provozu školní družiny v době vedlejších prázdnin (podzimní, pololetní, jarní a velikonoční prázdniny) a v době hlavních prázdnin pro školní rok 2020/2021 dle žádosti Základní školy Velká Bíteš, příspěvkové organizace.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** průběžně
24/64/20/RM – rozhoduje souhlasit s přijetím finančního daru Základní školou a Praktickou školou Velká Bíteš, příspěvkovou organizací dle žádosti č.j. MÚVB/6481/20.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** 31. 10. 2020

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 65/2020 KONANÉ DNE 19. ŘÍJNA 2020

2/65/20/RM – schvaluje text zápisu ze schůze rady města č. 64/2020 ze dne 5. 10. 2020.
odpovědnost: rada města **termín:** 5. 10. 2020
3/65/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvu k bytu, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 11. 2020 do 31. 10. 2022 za nájemné 70 Kč/m^2/ měsíc mínus 10% sleva.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
4/65/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvu k bytu na ulici Sadová 579, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 11. 2020 do 31. 10. 2021 za nájemné 70 Kč/m^2/ měsíc.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
5/65/20/RM – rozhoduje provést kontroly hospodaření za rok 2020 u všech příspěvkových organizací zřízených městem Velká Bíteš způsobem navrženým Odborem finančním MěÚ. Protokoly z těchto kontrol budou předloženy radě města společně s účetními závěrkami příspěvkových organizací při jejich schvalování.
odpovědnost: odbor finanční **termín:** 30. 6. 2021
6/65/20/RM – rozhoduje prominout nájemné za jeden měsíc nájemci bytu na adrese Velká Bíteš, Masarykovo náměstí č.p. 5.
Rada města Velká Bíteš rozhoduje prominout nájemné za jeden měsíc nájemci nebytového prostoru číslo 102 na adrese Velká Bíteš, Masarykovo náměstí č.p.5, IČ: 41588321.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 30. 12. 2020
7/65/20/RM – rozhoduje souhlasit s přijetím finančního daru Mateřskou školou Velká Bíteš, U Stadionu 538, příspěvkovou organizací dle žádosti č.j. MÚVB/6641/20.
odpovědnost: ředitelka příspěvkové organizace **termín:** 31. 10. 2020
8/65/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvu k bytu, Tyršova 239, Velká Bíteš za dobu určitou od 1. 11. 2020 do 31. 10. 2021 za nájemné 45 Kč/m^2/měsíc.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
9/65/20/RM – rozhoduje uzavřít nájemní smlouvu k bytu na ulici Tyršova 239, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 11. 2020 do 31. 10. 2021 za nájemné 45 Kč/m^2/ měsíc.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020

10/65/20/RM – schvaluje úpravu rozpočtu roku 2020 dle rozpočtového opatření města č. 12/2020.
odpovědnost: odbor finanční **termín:** 31. 10. 2020
11/65/20/RM – rozhoduje uzavřít smlouvu o přeložce zařízení distribuční soustavy č. 9090005869 se společností E.ON Distribuce, a.s., F.A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice 7, 370 01 České Budějovice, IČ: 28085400 na přeložku vedení NN v ulici Pod Hradbami s předpokládanými náklady ve výši 1.166.469,- Kč.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 12. 2020
12/65/20/RM – bere na vědomí seznam investic SVK Žďársko na rok 2020, 2021 a 2022.
13/65/20/RM – rozhoduje uzavřít Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo na realizaci stavby „Velká Bíteš – Rekonstrukce ulic Nová čtvrť“ se společností VHS stavby a.s., Na Hranici 14, 586 01 Jihlava, IČ: 25183052, který se týká změny termínu zahájení stavby.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 22. 10. 2020
14/65/20/RM – rozhoduje uzavřít se spol. SALVEON a.s., IČ: 292 68 575, se sídlem Maříkova 1899/1, Řečkovice, 621 00 Brno dohodu o dlouhodobém vyhrazení 3 parkovacích míst na pozemku p.č. 1381/4 v k.ú. a obci Velká Bíteš za jednorázovou úhradu za každý kalendářní rok užívání ve výši stanovené obecně závaznou vyhláškou č. 3/2020 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 30. 10. 2020
15/65/20/RM – doporučuje ZM
a) rozhodnout bezúplatně převést z vlastnictví města Velká Bíteš jako dárce do vlastnictví Kraje Vysočina, IČ: 708 90 749, se sídlem Žižkova 1882/57, 587 33 Jihlava jako obdarovaného pozemky p.č. 1351/2 ostatní plocha o výměře 285 m^2, p.č. 177/9 ostatní plocha, silnice o výměře 111 m^2 a p.č. 1342/25 ostatní plocha, silnice o výměře 76 m^2 v k.ú. a obci Velká Bíteš, přičemž obdarovaný uhradí náklady související s nabytím uvedených pozemků do svého vlastnictví
a
b) rozhodnout bezúplatně nabýt z vlastnictví Kraje Vysočina, IČ: 708 90 749, se sídlem Žižkova 1882/57, 587 33 Jihlava jako dárce do vlastnictví města Velká Bíteš jako obdarovaného pozemky
p.č. 3014/11 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 58 m^2,
p.č. 3014/7 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 6 m^2,
p.č. 3014/4 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 123 m^2,
p.č. 3014/10 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 1 m^2,
p.č. 3015/14 ostatní plocha, zeleň o výměře 73 m^2,
p.č. 3015/15 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 1 m^2,
p.č. 3017/11 ostatní plocha, jiná plocha o výměře 1 m^2,
p.č. 3017/12 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 17 m^2,
p.č. 3017/10 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 112 m^2,
p.č. 3015/10 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 101 m^2,
p.č. 3015/17 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 30 m^2,
p.č. 3015/13 ostatní plocha, zeleň o výměře 1 m^2,
p.č. 3015/11 ostatní plocha, zeleň o výměře 22 m^2,
p.č. 3014/12 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 25 m^2,

p.č. 3014/13 ostatní plocha, zeleň o výměře 8 m^2,
p.č. 3014/20 ostatní plocha, jiná plocha o výměře 43 m^2,
p.č.3014/14 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 5 m^2,
p.č. 3014/21 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 6 m^2,
p.č. 3014/22 ostatní plocha, jiná plocha o výměře 4 m^2,
p.č. 3014/16 ostatní plocha, zeleň o výměře 1 m^2,
p.č. 3014/17 ostatní plocha, zeleň o výměře 3 m^2,
p.č. 3014/18 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 2 m^2,
p.č. 3014/19 ostatní plocha, jiná plocha o výměře 16 m^2,
p.č. 3011/28 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 450 m^2,
p.č. 3017/9 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 2 m^2,
p.č. 3014/15 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 15 m^2 v k.ú. a obci Velká Bíteš, přičemž obdarovaný uhradí náklady související s nabytím uvedených pozemků do svého vlastnictví.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 14. 12. 2020
16/65/20/RM – rozhoduje přijmout cenovou nabídku od společnosti VHS Bohemia a.s., Haškova 153/17, 638 00 Brno, IČ: 47910305, kontaktní adresa: Jamská 2504/69, 591 01 Žďár nad Sázavou na realizaci stavby „Velká Bíteš – novostavba 14 BD“ za cenu 1.945.731,72 Kč včetně DPH a uzavřít s ní předloženou smlouvu o dílo.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 16. 11. 2020
17/65/20/RM – doporučuje ZM rozhodnout směnit část pozemku p.č. 2146/1 o výměře 846 m^2, část pozemku p.č. 2146/2 o výměře 125 m^2, část pozemku p.č. 2146/3 o výměře 677 m^2, část p.č. 2920/1 o výměře 15 m^2 a pozemku p.č. 4445/4 orná půda o výměře 1083 m^2 v k.ú. a obci Velká Bíteš z vlastnictví města Velká Bíteš do vlastnictví České republiky-Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina, IČ: 70885184, se sídlem Ke Skalce 32, 586 04 Jihlava za budovu č.p. 307 jiná stavba na pozemku p.č. 2729/7 v k.ú. a obci Velká Bíteš z vlastnictví České republiky-Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina, IČ: 70885184, se sídlem Ke Skalce 32, 586 04 Jihlava do vlastnictví města Velká Bíteš.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 14. 12. 2020
18/65/20/RM – bere na vědomí výroční zprávu Střední odborné školy Jana Tiraye Velká Bíteš, příspěvkové organizace o činnosti školy za školní rok 2019/2020.
19/65/20/RM – rozhoduje uzavřít dodatek č. 1 smlouvy o dílo číslo SWR/17/290 se společností VERA, spol. s r. o. se sídlem Praha 6 - Vokovice, Lužná 716/2, IČ: 62587978 týkající se přechodu na jinou databázovou platformu pro provoz informačního systému radnice.
odpovědnost: odbor správní **termín:** 31. 10. 2020
20/65/20/RM – bere na vědomí výroční zprávu Základní školy Velká Bíteš, příspěvkové organizace o činnosti školy za školní rok 2019/2020.
21/65/20/RM – rozhoduje zakoupit geografický informační systém od firmy T-mapy spol. s.r.o. a po zavedení systému ukončit spolupráci s firmou Gepro spol. s.r.o.
odpovědnost: odbor správní **termín:** 30. 11. 2020
22/65/20/RM – rozhoduje
a) revokovat usnesení č. 18/64/20/RM ze dne 5. 10. 2020,

b) uzavřít nájemní smlouvu k bytu, U Stadionu 548, Velká Bíteš na dobu určitou od 1. 11. 2020 do 30. 4. 2021 za nájemné 70 Kč/m²/měsíc a s notářským zápisem (dohoda o splnění závazku se svolením k přímé vykonatelnosti notářského zápisu podle § 71b notářského řádu a § 274 odst. 1 písm. e) občanského soudního řádu). Po vypršení doby nájmu již nebude nájemní vztah prodloužen, neboť pominul důvod pro přidělení bytu.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 10. 2020
23/65/20/RM – bere na vědomí informaci o situaci v Mateřské škole Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 86, příspěvkové organizaci a souhlasí s opatřením navrženým paní ředitelkou.
24/65/20/RM – rozhoduje uzavřít Dodatek č. 1 ke smlouvě o finančním příspěvku na stavbu „Velká Bíteš – rekonstrukce vodovodu a kanalizace Nová čtvrť – II. etapa“ s SVK Žďársko, Vodárenská 2, 591 01 Žďár nad Sázavou, IČ: 43383513. Dodatkem č. 1 se navyšuje příspěvek o 398.196,- Kč.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 15. 11. 2020
25/65/20/RM – rozhoduje přijmout a postupně realizovat předložený Plán oprav chodníků a místních komunikací ve Velké Bíteši.
odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 12. 2020
26/65/20/RM – rozhoduje zveřejnit záměr úplatného převodu movitého majetku města - hasičského vozidla MAN TGM 18.330 4x4 BB, znalecký posudek 2.680.000 Kč, za nejvyšší nabídku kupní ceny.
odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 23. 10. 2020

INZERCE

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Sečení trávy, tel. č.: 608 065 337

Suché palivové dřevo, tel. č.: 608 065 337

Hledáme ke koupi chatu/chalupu k rekreaci, nabídněte. Tel. č. 725 002 155.

Nechceme už bydlet v paneláku. Hledáme RD se zahrádkou, počítáme i s rekonstrukcí. Za nabídky děkuji. Tel. č. 732 369 404

Sháním byt 2+1/3+1. Rádi bychom už na Vánoce bydleli v novém. Tel. č. 703 668 449

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Dne 10. října 2020 se dožila 90 roků

paní
Marta BARTOŇKOVÁ
z Velké Bíteše,

bývalá ředitelka mateřské školy a dlouholetá předsedkyně SPOZ.
Členky Sboru pro občanské záležitosti jí za vše děkují a přejí hlavně zdraví.

S gratulací se připojuje také redakce Zpravodaje.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem spoluobčanům, kteří v sobotu 10. října 2020 doprovodili paní Jaroslavu Žaloudkovou na její poslední cestě. Poděkování také patří otci Bohumilovi, pohřební službě paní Havlišové a restauraci „Na 103“.

Rodina Žaloudkova

VZPOMÍNÁME

*Dne 17. června 2020 uplynulo 36 let od úmrtí našeho tatínka pana **Břetislava Poledně**, který by 9. listopadu oslavil 95 roků.*
*Dne 20. listopadu 2020 uplyne jeden rok od úmrtí naší maminky paní **Blaženy Poledňové**.*
Kdo jste je znali a nezapomněli, vzpomeňte s námi.
Dcera Nataša a syn Svatopluk s rodinou

*31. prosince 2020 uplyne 9. výročí od úmrtí **Martina Horkého**, kdo jste ho měli rádi a nezapomněli, vzpomeňte s námi.*
„Čas plyne a nevrací, co osud vzal, jen bolest v srdci navždy zůstává nám.“

S láskou zarmoucená rodina

Zpravodaj Město Velká Bíteš je měsíčník a vychází zpravidla prvního dne v měsíci.
Registrace: OÚ Žďár nad Sázavou MK ČR E 11280. Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydavatel: Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše, příspěvková organizace,
Masarykovo náměstí 5, 595 01, Velká Bíteš, IČO: 43381154, DIČ: CZ43381154, tel.: 566 789 311.
Šéfredaktorka: Silvie Kotačková, e-mail: program@bitessko.com, www. bitessko.com.
Náklad: 2 100 výtisků. Grafické zpracování: Ondřej Šimeček. Tisk: Eurotisk A.G., s.r.o, Uherský Brod.
Uzávěrka pro leden – únor 2021: 11. prosince 2020. Redakce si vyhrazuje právo úpravy. Cena 20 Kč.

Notebook Lenovo ThinkPad L570

Procesor: Intel Core i3 2,4GHz
Ram: 8192 MB, DDR3
Pevný disk: 128 GB SSD
LCD: 15,6" HD 1366 x 768 px
Grafická karta: Intel HD Graphics
Operační systém: Windows 10
Záruka: 2 roky
Stav: výstavní

Cena 14.090 Kč

Stolní mikrofon

- vhodný na online přenosy
- připojení na 3,5 jack
- snadná instalace
- kabel o délce 2m

Cena od 170 Kč

Webcamera Trust

- snadné připojení
- 1x USB kabel
- 1x jack
- 1,3 Mpix
- vhodný na online přenosy

Cena od 690 Kč

Prodej a servis mobilních telefonů a počítačů

Mazoš.cz

Masarykovo nám. 84
595 01 Velká Bíteš
739 123 111
776 090 193
otevírací doba: Po-Pá 8:00 - 16:30
přestávka: 12:00 - 13:00

Jiří Košťál – Jinošov 83

LYŽAŘSKÝ SERVIS
PŮJČOVNA

PŮJČOVNA, PRODEJ A SERVIS LYŽAŘSKÉHO, BĚŽKAŘSKÉHO A SNOWBOARDOVÉHO VYBAVENÍ
PRONÁJEM STŘEŠNÍCH BOXŮ

montáže a seřízení vázání, opravy skluznic, brus hran a skluznic, preparace

Středa 17.00 – 19.00 Pátek 16.00 – 19.00 Sobota 9.00 – 18.00 Neděle 9.00 – 13.00
(pauza 12.00 – 12.30)

Tel.: 604 98 90 95 **www.skikostal.cz**

Milí přátelé,

čas od času se na vás obracíme s žádostí o malou podporu a přemýšlíme, jak vás vůbec slušně oslovit v této podivné době. Pro nás je pohyb po nemocničních a rehabilitačních zařízeních už docela běžná záležitost a snažíme se tak dětem nahradit a poopravit, co příroda na začátku trošku zapomněla. Máme za sebou další dost komplikovaný zákrok a potřebujeme všechno ještě dokončit rehabilitací. Ta s sebou nese výdaje, na které nám občas někdo přispěje. Jestli byste i Vy mohli trochou přispět k našemu úsilí, budeme rádi. Pomůže nám jakákoliv částka, protože i každá další půlhodina rehabilitace se vyplatí a dětem pomůže. Čeká nás ještě dlouhá cesta k nějakému většímu zlepšení, ale každý krok je pro nás úspěchem. Jestli si na nás vzpomenete, i když máte teď starosti hlavně sami od sebe, budeme rádi dvojnásob.

Za Vaši pomoc upřímně děkují rodiče Jitušky a Davídka Nehybkových.

Přejeme Vám krásné a pohodové Vánoce.

Dana a Jiří Nehybkovi
Velká Bíteš
U Stadionu 474

Číslo transparentního účtu, který mají děti vedený pod záštitou Asociace rodičů dětí s DMO.
2300501607/2010

ELEKTRO – ŽELEZÁŘSTVÍ DROGERIE DUFEK

Třebíčská 974, 675 71 Náměšť nad Oslavou

Největší prodejna v okolí. Vaše jistota na trhu již více než 27 let.

Do Velké Bíteše **doprava ZDARMA**.

Platí na velké spotřebiče při nákupu nad 5000 Kč.

Máme také internetový obchod:

www.PohodlneNakupovani.cz

Každý měsíc vybrané výrobky za AKČNÍ CENY.

kontakt e-shop: Mgr. Ing. Luboš Dufek, 732 911 573, info@pohodlnenakupovani.cz

kontakt prodejna: 568 624 054, **otevírací doba:** po-pá 8:00 – 17:00, so: 8:00 – 11:00

OBLASTNÍ CHARITA
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

POMOC
SENIORŮM A LIDEM V KARANTÉNĚ ČI IZOLACI

KONTAKT

David Filip, DiS.

777 755 658

david.filip@zdar.charita.cz

INFORMACE

www.zdar.charita.cz

@ochzr

Oblastní charita Žďár nad Sázavou nabízí bezplatnou pomoc seniorům a těm, kteří se ocitli v izolaci či karanténě, s nákupem základních potravin a léků.

Nákupy realizujeme pouze v pracovní dny.

FC PBS Velká Bíteš

Děkuje všem partnerům
a fanouškům za podporu
v roce 2020

PF 2021
Přejeme Vám i všem Vašim blízkým,
krásné prožití vánočních svátků
a v novém roce 2021 hodně zdraví,
mnoho štěstí, spokojenosti
a osobních i pracovních úspěchů.
BDS
BÍTEŠSKÁ DOPRAVNÍ
SPOLEČNOST s.r.o.
Váš partner pro dopravu a servis
BDS-BUS s.r.o.
BDS-TRUCK s.r.o.
NTC®
VELKÁ BÍTEŠ

PBS

Vážení přátelé,

blíží se konec roku, který byl z hlediska PBS jubilejní sedmdesátý a přes všechny obtíže rok ekonomicky úspěšný.

Chtěl bych proto poděkovat našim zaměstnancům, jejich rodinám, ale i všem kdo s PBS spolupracují nebo jí podporují.

Rok 2020 byl v mnoha ohledech specifický.
Ukázala se lidská zranitelnost, ale také síla lidské soudržnosti.
Osobně věřím, že nás tato zkušenost do budoucna posílí.

V nadcházejícím vánočním čase Vám všem přeji, abyste si našli čas k odpočinku se svými rodinami.
Přeji Vám klid, pohodu a především pevné zdraví a Boží požehnání.

Krásné Vánoce!

Ing. Milan Macholán
Generální ředitel a předseda představenstva
První brněnská strojírna Velká Bíteš, a. s.

smile
centrum zubní péče
PF 2021
Našim pacientům přejeme
pokojné prožití vánočních svátků
a stálý úsměv v roce 2021
www.bsmile.cz

AUTOBATERIE KOPEČNÝ s.r.o.

SPECIALISTA NA BATERIE

široká nabídka baterií skladem

VELKÁ BÍTEŠ, Lánice 59, tel. : 566 531 666

Otevírací doba : Po-Pá 7,30-12,00 12,30-16,30

Prodáváme autobaterie značek VARTA, AFA, PLUS, EXIDE, BANNER, motobaterie a trakční baterie.

Dále nabízíme :

- nabíječky
- autodíly na zahraniční vozy
- autodíly pro vozy Škoda
- **dárkové poukazy**
- chladící kapaliny, oleje, filtry, žárovky, klínové řemeny, gufera a další autopotřeby a autodoplňky

Nabízíme také produkty společnosti SELVO - například :

Seniorský tříkolový elektrický vozík SELVO 31000 s výkonem 1000 W. Výborně se hodí na nákupy, dojíždění do práce. 38.990,- Kč s DPH.

Tříkolku Vám můžeme dovést i k Vám domů.

Výkup staré AKU (zpětný odběr) stále platí.

VARTA THE BATTERY EXPERTS EXIDE BATTERIES

MARTIN MAXA
a MILAN PITKIN

vystoupení k MDŽ

11 – 3 – 2021

KULTURNÍ DŮM
VLKOVSKÁ 482
VELKÁ BÍTEŠ

v 15.00 hodin

předprodej vstupenek:

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM
MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 5
VELKÁ BÍTEŠ

organizuje: **INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY**

Informační centrum a Klub kultury Velká Bíteš

Velká Bíteš: jedinečná a pohostinná

BÍTEŠSKO.com kulturně společensko informační portál